

GŁOS NARODU

NR. 193. — ROK XXXVII.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

S R O D A

30. LIPCA 1930.

Przedpłata wynosi:	W Kraje:		Na całym obszarze Państwa pols. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata rękoma dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	z odnośnikiem	bez odnośnika				
Miesięcznie	6.20 zł.	5.70 zł.	6.20 zł.	9.50 zł.	5.70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90, ADMINISTRACJA Nr. 133-44, DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06. ODDZIAŁ LWÓW BRODECKA 2 B. TEL. 4878

„Spokój” w kraju! Wyścig awionetek.

Według informacji, jakie otrzymał pewien znany nasz poseł ludowy, niektórzy starostowie w raportach swych zapewnili rząd, iż ludność nie solidaryzuje się ze stronnictwami opozycyjnymi, czego najlepszym dowodem jest, iż zachowuje się spokojnie. Podobną opinię wyraża często prasa sanacyjna. Według niej ludność, która przy ostatnich wyborach uzupełniających wstrzymała się od głosowania, wyraziła w ten sposób zaufanie rządowi, a fakt, że nasze życie polityczne obywa się dotąd bez zaburzeń i gwałtownych, masowych protestów, ma być dowodem ostatecznego „bankructwa” centro-lewu i wogóle opozycji.

Nie należy się dziwić temu rozumowaniu. My, zwolennicy praworządności i demokracji, pojmujemy opozycję jako legalną, spokojną i możliwie łagodną walkę polityczną. Ani w niej nie przekraczamy prawa, ani nie stwarzamy sytuacji, w której prawo i porządek mogłyby być naruszone. Kongres centro-lewu odhły się w zupełnym spokoju. Setki wieców ludowych, obelanych nieraz po 3—4 tysiące ludzi, obradowały w ostatnich miesiącach we wzorowym porządku, mimo niecnych często prowokacji. Zasadniczą i naczelną cechą całej aktywności opozycyjnej jest dotąd absolutny, 100-procentowy spokój. Kto walczy o prawo, ten działalnością swą musi dawać przykład poszanowania prawa. Przykład rządowi i jego obozowi.

Inaczej sanacja. Przyszła ona do władzy przez krwawe bezprawie, a w organach swych często nawołuje do dalszego łamania prawa i zapewnia, że przed wolą Narodu, wyrażoną w wyborach, obóz sanacyjny nie ustąpi. Jej myślenie polityczne jest dalej rokoczone, antydemokratyczne i antykonstytucyjne. Nie dziwnego, że nie rozumie ona także legalnej opozycji, że sądzi, iż opozycjonista winien — jak i ona — spiskować, urządzać zamachy i rokosze, a przynajmniej masowe demonstracje i krwawe starcia z policją. Taką opozycję ona „uzna” i oczywiście będzie usiłowała zatopić w krwi.

Między temi dwoma stanowiskami istnieje przepaść, która jednak — dopóki utrzymują się formy konstytucyjne — nie jest widoczna. Uprawiamy wszyscy politykę strusia: udajemy, że przepaści tej nie dostrzegamy. Niektórzy wierzą w powrót sanacji na drogę prawa, inni zapewnają, że do dalszego kroczenia drogami bezprawia sanatorom brak już siły, inni wreszcie, ufając w dobrą gwiazdę Polski, oczekują jakiejś pomyślniej, a nieokreślonej zmiany w sytuacji państwa, która wyrówna przeciwieństwa. W taki irracjonalny sposób broni się obywatel praworządny przed coraz groźniejszymi dla Polski perspektywami.

Ale ludzą się straszliwie i tanci, sądząc, że obywatel jest spokojny. Przecież i 25-go lipca 1830 roku obywatel Paryża był „spokojny”, a w trzy dni później „ukochany” król, rozporządzający wojskiem, policją i meldowaniem mu przez prefektów „zaufaniem” obywateli — uciekał do Anglii przed widmem gilotynty. Lekcja z przed 100 lat winna pouczyć wszystkich władców raz na zawsze o tem, że tak długo jest czas na zmianę polityki lub dobrowolną rezygnację, jak długo panuje spokój; gdy bowiem spokój się kończy, wtedy rządzący muszą, jak mówił Karol X, monter cheval ou charette, to znaczy: dać głowę pod topór, lub siłą tłumić rewolucję, co

w dzisiejszych czasach kończy się prędzej czy później zwycięstwem rewolucji.

Leży w istocie dyktatur jawnych lub ukrytych, że nie umieją zatrzymać się na drodze walki z demokracją. Polegając na raportach urzędników, że lud jest spokojny, brną coraz głębiej w bezprawie. A tymczasem ten spokój, którym reaguje pewna część obywateli, jest nieraz groźniejszym, niż burzliwe demonstracje. Jest groźniejszym już przez to, że nie daje dla nadużyć rządu żadnego usprawiedliwienia i że — pozwala mu ludzi się — brakiem opozycji. Przestrzegamy rząd, by nie ulegał temu złudzeniu! Przestrzegamy go nie tyle w jego interesie, ile w interesie kraju. Gdyby „spokój” się skończył, wtedy i rząd i centro-lew wyszłyby z rachuby. Wtedy przyszłoby coś niewiadomego. Centro-lew zrobi wszystko, co jest w jego mocy, by w kraju był spokój. Zobaczymy, co zrobi obóz pomajowy. . . ax.

W Meksyku — cisza cmentarna.

W wiedeńskiej „Reichspost” pojawia się w ostatnich dniach korespondencja z Meksykiem, którą w ważniejszych ustępach podajemy:

„Minął już czas — pisze korespondent dziennika wiedeńskiego — kiedy krwawe rządy Callesa wstrząsały sumieniem świata swymi prześladowaniami katolicyzmu. Jest obecnie cisza dokoła Meksyku, a w kraju samym panuje cisza wprawdzie, ale cisza — cmentarna. Kraj skrwawiony walką bratnią ostatnich lat i zubożony przyniósł ciężar socjalistycznych rządów. Mimo rozbudowy policji i wojska nie może wrócić spokój, do kraju. Wojsko i policja otoczona są przez korupcję, bandy rozbójnicze panują na ulicy, nikt się nie waży robić dalszych wybiegów. A jeśli okup za schwytanego przez rozbójników nie zostanie w terminie złożony, to jako upamiętnienie przychodzi do krwawych lub do poselstwa (gdzie chodzi o obywatela), przesyłka pocztowa z uciętą ręką.

Jeśli zaś uda się wreszcie policji pojmać zbrodniarza, i jeśli zbrodniarz ma więcej występów na sumieniu, to jednak nie przychodzi do procesu, bo łatwo na jaw mogłyby wyjść przekupstwa policji. Dlatego dają się zbrodniarzowi w drodze do więzienia znać, że powinien uciekać i że eskorta jest przekupiona. Zbrodniarz ucieka, i najczęściej otrzymuje z tłu kule; w ten sposób pozbrzwa się Meksyk zbrodniarza, a policja zamyka usta tym, którzy wiedzą za wiele.”

Dalej pisze korespondent wiedeńskiego organu — o zepsuciu obywateli, które ogarnęło Meksyk pod „świeczkami” rządami socjalistycznymi, poczem przechodzi do stosunków gospodarczych.

„Skutkiem nadzwyrodnego w Meksyku znaczenia Stanów Zjednoczonych. Już niedaleki jest czas, kiedy niektórzy politycy i liderzy Stanów Zjednoczonych zapakują Meksyk. Gospodarczą hegemonję w Meksyku mają już dziś, a bronią przed pochodem towarzystwa naftowego Stanów Zjednoczonych. Wiadomo, że Stany Zjednoczone patrzą obojętnie na prześladowanie religijne w Meksyku, a kierownicy przemysłowe miały je nawet popierać, obawiając się, że katolicki i wolny Meksyk nie sprzyjałby rozwojowi kapitalizmu Stanów Zjednoczonych. Przed socjalistycznym Meksykiem wydaje się im dostępniejszy.

Mimo naturalnych bogactw w ropy i żelaza, Meksyk gospodarczo upada coraz bardziej, a ucieczka materialna ludności stała się coraz gorsza. Nedza materialna i upadek moralny, cości starożytności doskonałe przygotowanie do upadku politycznego. Od północy czuwa Stany Zjednoczone i czekają na stosowną chwilę.”

Jak już wczoraj donosiliśmy, bezapelacyjne zwycięstwo w raidzie awionetek odnieśli Anglicy. Okazali się oni najszybszymi i najsprawniejszymi żeglarzami powietrza. Np. lotnik Broad okazał się wprost fenomenem (pierwszy przybył do Tempelhofu). Obok Anglików doskonale zalety wykazali Niemcy, oraz Francuz Finat i Hiszpan, książę Bourbon.

Lotnicy lecieli podzieleni na etapowe grupy, liczone pod względem ilości przeleczonych kilometrów. W pierwszej grupie prym wodził Broad, w drugiej Morzik, w trzeciej Andrews. Pierwszy z Polaków por. Bajan znajduje się w piątej grupie. W ostatniej dziesiątej grupie leci jeden jedyny lotnik, Polak, por. Zwirko.

Warunki atmosferyczne lotu — jak przyznają wszyscy uczestnicy raidu — były nadzwyczaj przykre. Co do wyników raidu to jeszcze nie wiadomo, ponieważ decyduje o tem specjalna punktacja, która uwzględnia prędkość aparatu, regularność lotu, przydatność praktyczną samolotu, zużycie materiału napędowego, start, lądowanie i próbe techniczną aparatu po ukończeniu raidu. Największe szanse ma Niemiec Poss względnie Anglik

Broad, Por. Bajan wysunął się na czoło zespołu polskich awionetek lecących na koniec, a nawet w ostatnich dwóch dniach lotu wziął tak zawrotne tempo, że w ogólnej klasyfikacji może zająć miejsce w pierwszej dziesiątce.

Awacyjne przyjęcie Polaków.

Warszawa, (PAT). Punktualnie o g. 10.43 wylądował w Warszawie pierwszy polski pilot Stanisław Płonczyński, z mechanikiem gorącym Korbelem, na awionetce R. W. D. 2. Drogę z Poznania, wynoszącą 286 km. lotnik przebył w czasie 1 god. 59 minut. Zgromadzona publiczność zgłaszała lotnikom gorące owoce. Doręczono mu całe narzęcza kwiatów. W imieniu rządu witał pierwszego polskiego pilota na lotnisku warszawskim wiceminister komunikacji p. Czapski, który przybył w towarzystwie naczelnika wydziału lotnictwa cywilnego p. Filipowicza. Płonczyński czuje się doskonale. Warunki atmosferyczne w czasie dotychczasowego lotu miały niepomyślne, przyczem najcięższym był odcinek Madryt—Sevilla.

Płonczyński 1-szy Bajan 2-gi

Warszawa, (PAT). Po Płonczyńskim, który dzisiaj przyleciał z Poznania o godz. 10.43, wylądował o godz. 11.26 por. Bajan przebywając trasę wynoszącą 286 km. w czasie 1 godz. 39 min. Następnie trzecia z kolei wylądowała lady Bailley o godz. 11.35 uzyskując czas 1 g. 55 min., czyli o 15 minut gorszy od Bajana. Kolejno wylądowali Peschke o godz. 12.05. Notz o godz. 12.11. Angielka miss Spooner o g. 12.13. Miss Spooner leci z pasażerką panią Butler żoną pilota Anglika, który w Poznaniu uległ wypadkowi i po założeniu nowego śmigła ukończył raid jako drugi. Ostatni na lotnisko w Warszawie wylądował o godz. 12.25 Niemiec Osterkamp. Pierwszy wystartował do Królewca pilot Płonczyński o godz. 12.25. W cztery minuty po nim wyleciała lady Bailley, a następnie o godz. 12.26 por. Bajan, który jeszcze nad Warszawą zdołał wysunąć się przed maszynę Angielki.

2 POLAKÓW W WIEDNIU.

Wiedeń (PAT). Z polaków przybyli tu Wied-

kowski o godz. 10.08 i Gedgowl o godz. 10.14.

Kierownictwo lotniska wiedeńskiego wydało z powodu złej pogody na linii, praskiej chwilowy zakaz dalszego startu. Dotychczas przeleciało przez Wiedeń 38 maszyn.

NIEPOGODA WSTRZYMUJE AWIONETKI.

Berlin (PAT). Komunikat centralnego kierownictwa portu lotniczego w Berlinie o dalszym przebiegu międzynarodowego raidu awionetek dokoła Europy:

Do Berlina w dalszym ciągu nadleciały awionetki: Niemiec Peite, Francuz Arrachard. W drodze z Gdańska do Berlina znajduje się Niemiec Dinort. W drodze z Warszawy do Königsbergu znajduje się 7 awionetek. Na skutek złych warunków atmosferycznych w całym szeregu punktów na linii raidu szereg awionetek został unieruchomiony, a mianowicie we Wrocławiu 4-ry, w Wiedniu 6, w drodze z Monachium do Wiednia 6, w Bernie 4-ry w Lozannie 1

Rozwiązanie Seimu w sierpniu?

Warszawa, (Tel. wł.) „ABC” notują pogłoski krążące w kołach sanacyjnych, jakoby w sierpniu miało nastąpić rozwiązanie Sejmu i rozpisanie wyborów na koniec października. Wybory miałyby charakter orientacyjny, t. zn. że od wyników tych wyborów zostałaby uzależniona dalsza taktyka sanacji.

NOWE MUNDURY KONTROLI SKARBOWEJ.

Warszawa, (Tel. wł.) Ministerjum skarbu nakazało urzędnikom kontroli skarbowej zaopatrzyć się w nowe mundury przepisowe. Mundurów dawnych wzorów nie wolno używać dłużej niż do 1-go maja 1931 roku.

JUŻ WYPOCZYWA.

Moskwa, (PAT.) Tass. Komisarz Spraw Zagranicznych Litwinow opuścił Moskwę, udając się na urlop wypoczynkowy.

BURZA NAD ADRJANOPOLEM.

Ankara, (PAT.) W okolicy Adrianopola szalała gwałtowna burza, połączona z gradem. Wiatr wyrwał wiele minaretów i domów. Wielka ilość drzew została wyrwana z korzeniami. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna została przerwana. Ofiar w ludziach nie ma.

ARESZTOWANIE ANARCHISTÓW W HISPANII.

Paryż, (PAT.) Anarchistyczny komitet hiszpański zorganizował dziś popołudniu w jednej z miejscowości podmiejskich zebranie pod gołym niebem w celu obioru nowego sekretarza generalnego, zajmujący bowiem to stanowisko Jimeno został aresztowany i wysłany az granicę Francji. Policja interwenjowała dokonyując szeregu aresztowań

Wiedeń, (PAT.) W omawianiu wylaniających się obecnie nowych gospodarczo-politycznych zagadnień na południowym wschodzie Europy zaznacza „Reichspost” w korespondencji z Pragi, iż zamierzenia te zwróciły baczną uwagę Czechosłowacji, która aczkolwiek nie jest państwem rolniczym, odczuwa mimo to zmaganie się wpływów agrarnych z przemysłem. Korespondent zauważa, że w pierwszych latach istnienia republiki czechosłowackiej bronili państwa o wiele intensywniej przed konkurencją zagraniczną swój przemysł, aniżeli swoją produkcję rolniczą. Sytuacja agrarna pogarsza się więc z roku na rok tembardziej, iż politycy czechosłowaccy, kierując się wyłącznie zasadami prestige'u politycznego, okazali w tej kwestji wiele niezręczności.

O czym piszą inni? Usunąć sztandary osób!

15 sierpnia rocznicą zwycięstwa.

Ks. Panaś na łamach „Polonii” przyłącza się do naszego zdania, że rocznicę Cudu nad Wisłą należy święcić 15 sierpnia, w dniu Wniebowzięcia Najśw. Panny Marii, a nie — jak żąda „sanacyjny” komitet obchodu — później, w dniu walk frontu środkowego pod dowództwem Piłsudskiego.

„Armia ta — pisze ks. Panaś o wojskach frontu środkowego — była rzeczywiście najsilniejsza i najlepiej technicznie przygotowana do oskrzydlenia wojsk Tuchaczewskiego, lecz... została w swym zadaniu uprzedzona o dwa dni przez armię frontu północnego pod dowództwem gen. Józefa Hallera, w szczególności przez podległą mu armię gen. Sikorskiego, który, stojąc na czele jednej czwartej wojsk polskich, przełamał zwycięsko dwie trzecie, a więc przeszło połowę sił bolszewickich.

Tej historycznej prawdy nie potrafią absolutnie przełamać żadne „historyczne sztuczki”, ani zamawianie we Francji panegirycznych dzieł, jak np. Camona „La manoeuvre liberatrice du marechal Piłsudski 1920”. Szef biura historycznego, gen. Stachiewicz, absolutnie nie potrafił naprawić błędów szefa oddziału operacyjnego, pułkownika Stachewicza, który nie potrafił przewidzieć, gdzie nastąpi decydujący moment zwycięstwa i ulokował naczelnego wodza w nieodpowiednim odcinku frontu, przynosząc mu przez to... dużą historyczną szkodę”.

Rocznica utraty Śląska Cieszyńskiego.

Kilka pism przypomina, że w tych dniach mija rocznica decyzji Rady Ambasadorów w Spaa, na mocy której część Śląska Cieszyńskiego została przyznana Czechosłowacji.

W „Robotniku” p. D. Kluszyńska przedstawia przebieg sporu i stwierdza, że o losach Śląska zdecydowała w dużej mierze nieszczęśliwa wyprawa kijowska.

„W maju 1920 roku wojska polskie wkroczyły do Kijowa, który zdobywały nie dla siebie, lecz dla niepodległej Ukrainy.

W tym samym czasie górnicy w Karwinie i robotnicy w Boguminie stanęli do walki z najazdem czeskim.

Porzucili pracę i przez okres sześciu tygodni w politycznym strajku walczyli bohatercko o przynależność Śląska do Polski. Grozili zatopieniem kopalni”.

Moment cofania się armii polskich nad Wisłę wyzyskały mocarstwa koalicyjne i Czechosłowacja.

Pisząc o obecnej sytuacji mniejszości polskiej prasa polska zaznacza, że mniejszość ta wynarodowić się nie da, ale jest lojalna i pogodziła się z obecnymi granicami.

Konfiskata deklaracji Ch. D.

„Nowe Życie” donosi, że w Grodnie „z polecenia Starosta została skonfiskowana ulotka, zawierająca deklarację złożoną przez Chrześcijańską Demokrację na Kongresie Obrony Prawa i Wolności Ludu w Krakowie w dniu 29 czerwca b. r. pod tytułem: „Czego domaga się w obecnych warunkach Polskie Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji?”

Deklaracja ta była już drukowana w różnych pismach i nigdzie dotąd konfiskacie nie uległa. Dopiero Grodno się wstawiło taką konfiskatą!

Warto zwrócić jeszcze uwagę na to, że dom pos. Pufjana, który dał wydrukować ulotkę,

„został otoczony kilkoma policjantami w mundurach i funkcjonariuszami policji tajnej. Takie „obleżenie” mieszkania reprezentanta stronnictwa umiarkowanego, polityka uznającego walkę wyłącznie w granicach prawa i zapożyczając metod legalnych — jakim jest p. poseł Pufjan — musi wywołać najwyższe zdumienie wśród szerokiej opinii społecznej”.

„Dziennik Bydgoski” zauważa, że niezwykła energia władz nawet wobec biernych uczestników kongresu Centrolewu

„pozostaje w jaskrawej sprzeczności z sielską wyrozumiałością okazywaną przez rząd „Białym Orłom”, czy innym szpakom rozmaitszego chowu i typu, obsiadłym podziemia, jakich w praworządnym państwie żadną miarą cierpieć, a co gorzej osłaniać nie wolno”.

„Nowa Kadrowa”, wzywająca otwarcie do podeptania Konstytucji, wychodzi bez przeszkód w gmachu Głównej Komendy Policji.

Nie panika lecz przezorność.

„Gazeta Polska” smuci się, że pod wpływem niemieckiej dyskusji rewizyjnej niektórzy publicyści polscy poddają się „panice”. W szczególności wskazuje na czelnemu publicyście „Kurjera Warszaw-

Wysunąć sztandary myśli!

Znany naszym Czytelnikom publicysta K. L. Koniński ogłasza w „Myśli Narodowej” świetny artykuł o szkodziwości tej „ciszy myśli”, jaka zapanała w naszym życiu politycznym skutkiem wysunięcia się Piłsudskiego i jego obozu na kierujące stanowiska. Pozwalamy sobie zacytować niemal w całości te głębokie i mądre uwagi:

„W Polskę niepodległą weszliśmy podzieleni na dwa obozy. Ale po jednej i po drugiej stronie zebrali się ludzie, którzy poza sprawą ustosunkowania się do zagadnień wojny, w innych kwestiach głęboko się między sobą różnili. Teraz, normalnie rzecz biorąc, powinno było w obliczu nowych treści społecznych nastąpić rozszykowanie się dawnych, uszykowanie się jakichś nowych szeregów ideowych — a to na podstawie różnych społeczno-politycznych myśli. Niestety jednak w życie polskie weszła pewna głęboko niepotrzebna rzecz, rzecz w wysokim stopniu utrudniająca normalny podział polityczny społeczeństwa: Oto pojawia się w życiu naszym grupa na wskroś anachroniczna, jakby fala dziejowego ritemo wyniesiona. Z powrotem jakaś „banda albeńska”, czy tam inna jakaś „familja” zuchwałego panoszący, grupa zgola nie polityczna w nowoczesnym słowa tego znaczeniu, ale czysto socjologiczna

grupa o pretensjach i instynktach najezdniczych.

związana nie stosunkiem do jakiejś wspólnej myśli, ale stosunkiem do pewnej osoby, grupa, która walką o władzę dla samejże władzy i o utrzymanie się przy władzy wypełniła wszystkie pierwsze lata odrodzonego państwa.

Pominawszy dni mocno obciążone hipoteką moralną, pominawszy nawet zbrodnicze wyjąłowanie społeczeństwa z energii chcących pracować, — ta jest najistotniejsza wina ludzi z 6 sierpnia 1914 i 18 maja 1926 r.: Nie wniósłszy sami żadnego wspólnego oblicza politycznego, wyrażającego przemyślany stosunek do całokształtu narodowego życia, — zdołali przeciw społeczeństwu podzielić głęboko,

nie wedle stosunku do myśli, lecz według stosunku do osoby,

i to osoby, której twarz polityczna, polityczna w nowożytnym tego słowa znaczeniu, jest conajmniej niewyraźna.

I oto stanęły naprzeciw siebie dwa zbiorowiska, oba zarówno niestrojne, nieskładne. Z jednej strony „sanacja”, gdzie mieszczą się przykładowo militarysta z paefystą, komendant stolicy z autorem buntowniczych wierszydeł, radykał z Kolomyj z litewskim „dziedzicem wzniosłych tradycji”, sielankowy demokrat w typie „Kurjera Wileńskiego” z buńczucznym monarchistą ze „Słowa”, mason z sutanną, żyd z chłopem, ale i po drugiej stronie w obozie opozycji różnica pod każdym względem, różnica w całej postawie wobec świata, w polityce gospodarczej, ustrojowej, zewnętrznej, religijnej, wychowawczej wobec narodowych mniejszości.

I to właśnie jest fatalne. Bo dopóki tak jest, dopóty nie może być w Polsce sporu, któryby naprawdę ożywił intelekt, naprawdę wstrząsnął uczuciami, napiął wolę, albowiem wszyscy, którzyby się mogli zejść w sprawach polityki ustrojowej, gospodarczej, religijnej itd. i połączyć we wspólnych pomyśleniach, pragnieniach, działa-

skiego”, że mógłby sobie przypomnieć

„liczne enuncjacje p. ministra Załęskiego w tej sprawie, które nie przestały być ważne. Trudno wymagać od polskiego rządu, żeby na każde zawołanie z Berlina powtarzał swój pogląd na tę sprawę”.

Sądzimy — pisze dalej „Gazeta Polska” — że

„spokój i zimna krew, wynikające z poczucia słuszności praw swych i wiary we własne siły, bardziej odpowiadają w tym wypadku godności narodu i państwa polskiego, niż podnoszenie alarmów i wszczynanie dyskusji, co mogłoby tylko wywołać wrażenie, że kwestja rewizji granic dla nas rzeczywiście istnieje”.

Nie zawsze prasa „sanacyjna” zalecała zimną krew. Z powodu pretensyj małej Litwy uderzano na alarm i wyolbrzymiano każde odezwanie się litewskie. A teraz, gdy nie małe Litwa, lecz potężne Niemcy nam zagrażają i gdy nawet francuscy publicyści wzywają nas do podkreślenia swego stanowiska, teraz mamy milczeć? S.

niach, ci wszyscy są rozdzieleni, rozdwojeni tym fatalnym, niepotrzebnym ideowo nieproduktywnym stosunkiem do Piłsudskiego,

każdy więc głos myśli twórczej jest bezsilny, bezdzwicznie zanika w zmatwanym labiryncie społeczeństwa, dzielącego się partyjnie nie według sensu, ale według nonsensu, — rozbitego na sieczkę. Wszystkiego mamy w Polsce po dwoje conajmniej: dwa konserwatywny, dwa socjalizmy, dwa radykalizmy, dwa klerykalizmy, bodające nawet dwa nacjonalizmy!... Wszyscy ze wszystkimi — stąd wszyscy przeciw wszystkim.

W ten oto sposób uczyniła się w Polsce ta atmosfera duszna, anemiczna, jakby beznadziejna, ta cisza myśli, w której żaden pomysł głębszy, koncepcja śmielsza nie znajduje echa społecznego, ta cisza, która nie jest brzemienią w żadne pożyteczne przelomy, cisza minoderji, dezorientacji, depresji. Jest w Polsce jakaś siła, napewno jest, ale ta siła jest rozproszona po przeciwnych sobie obozach, jest więc siła bez programu, programy — bezsilne.

Nastąpiło zatem polityczne zubożenie społeczeństwa. Gdziekolwiek zbiorą się ludzie do rozmowy, tam albo się o polityce nie mówi, albo też powstają odrazu dwie strony, które spierają się nie o myśli, lecz o osoby, z coraz większym jednak zniechęceniem mieląc jedno nazwisko, lub też parę nazwisk. Plotka, anegdota, inwektywa, błady uśmiech ostatecznego znużenia, zastąpiły rzeczową polemikę, wygnały rumieniec zapалу w obronie przekonań. A wraz z apatią polityczną

wiedną liczne zainteresowania umysłowe.

Gdy się nadawali polityczny typ duchowy, uboższe odrazu myśl, myśl, która przecież żyje i rośnie poczuciem obywatelskim odpowiedzialności za całokształt społecznego życia. Gdy zaś myśl nie ma popohu do zmagania się, to i uczucia błędna, anemizują się temperamenty, w bezkształcie celów gubią się i usypiają wolę.

Co tu robić?...

Czy to lata mają mijać tak martwo?... A przecież lata te, to lata względnego bezpieczeństwa Polski. Mogą przysiężby surowe, w które wejść trzeba będzie z wiarą, że nasze polskie życie, to życie, którego bronić warto, że to jest życie naprawdę żywe, zajmujące, że dzieje się w nim rzeczy cywilizacyjnie ważne, moralnie doniosłe.

Po stokroć więc zdrowsza, niż ta obecna cisza myśli, a przeto bezpieczniejsza dla narodu będzie atmosfera choćby zawziętych polemik, ale polemik o przekonania, przekonania wz. uszające całe jestestwa ludzkie, wyzwajające serca ze ślimaczej ostrożności, poruszające w ludziach wszystkie ich możliwości energetyczne. Narodowego bytu broni dzielniej społeczeństwo wytrenowane we wszechstronnym życiu publicznym, niżli mali, cisi, ciemni ludzie, zniechęceni do spraw zbiorowych, obojętni na wszystko, co nie osobiste, zastraszeni i zwątpiali.

Pierwszym więc postulatem dla tych wszystkich, co bez względu na wszelkie inne, głęboko nawet sięgające sprzeczności, chcą jednak przywrócić ogółowi naszemu polityczny typ duchowy, co pragną Polski — nie ciskającej się drgawkowo w sporach osobistych, zamiarach błahych i bez tehu, walkach małodusznych i podstępnych, ale tegiej silnie pulsującym życiem stronnictw ideowych, wyrażających rozmaite potrzeby społeczne, rzeczywiste i trwałe — postulatem dla tych wszystkich pierwszym, musi być jedno: Zniwelowanie terenu pod zawody idei,

usuniecie sztandarów osób, wystawienie sztandarów myśli.

Taki a nie inny musi być wstęp do ożywienia życia naszego.

I z tego właśnie punktu widzenia ocenianie należy takie fakty, jak zgrupowanie się „centrolewu”, jak ujedawny jego krakowski kongres. Powiadają na wszystkie strony sceptycy różnego pokroju: „Przypuścimy, że przeciwnicy „sanacji” zwyciężą, ale co będzie po zwycięstwie? Jak się pogodzą poszczególne składniki „centrolewu”, tak różnorakie, tak sprzeczne?... Dajcie jeszcze „endecję”... Będziecie mieli nowy chaos, nowe walki!...”

Oczywiście: Nowe walki. Ale nie chaos. Na drugi dzień po zwycięstwie zagrają nowe pobudki,

ustawią się nowe szyki.

Nastąpią radykalne przegrupowania. Ludzie poznają się w szeregach, czesto-kroć za pan-brat z dawnym przeciwnikiem, po przeciwniej dojrzawszy stronie dawnego komilitona. Ale to będą już szeregi, ustawione według istotnych, naturalnych tendencji społeczno-politycznych, łączące ludzi całych i wszystkich ludzi podobnych. Po będą te uszykowania ludziom naprawdę potrzebne, któreby się były już dawno ustawiły, gdyby nie Piłsudczyzna, ówa rzecz niepotrzebna, ów patologiczny, anachroniczny element polskiej współczesności. Piłsudczyńcy bezinteresowni — i wam będzie wygodniej!

Karol Ludwik Koniński.

Nie interes Rosji, ale bolszewizmu. Oświadczenia Litwinowa.

Przyjmując w tych dniach korespondentów pism zagranicznych w Moskwie zapewnił ich nowy komisarz dla spraw zagranicznych, Litwinow, że jego świeża nominacja

„w żaden sposób nie oznacza zmiany w polityce zagranicznej sowiektów”.

Tak i nie!... Nie przynosi zmiany w tem znaczeniu, że, jak dotąd, tak i na przyszłość, będzie się Rosja starała utrzymać stosunki dyplomatyczne z Europą, i że równocześnie będzie dalej próbowała bolszewizować ją za pośrednictwem „komiternu”. Jest to, można powiedzieć, tradycyjna już polityka sowiektów, wynikająca z rolniczego charakteru państwa, które potrzebuje kapitałów zagranicznych do budowy przemysłu, i, po drugie, z jej socjalistycznego ustroju, który na dalszą metę byłby tylko wtedy zabezpieczony, gdyby go przyjęła Europa... Te dwie zasadnicze linje polityki zagranicznej Rosji sowieckiej pozostaną wytyczną i dla Litwinowa, i w tem znaczeniu jego zapewnienie można przyjąć za dobrą monetę.

Jest jednak i druga strona medalu... Osobistość ministra wszędzie, w każdym kraju, wyciska piętno na pracach resortu, którym kieruje. Wyciskał je Cziezerin. Wyciska je i Litwinow. A mamy wrażenie, że choć zasadniczej zmiany pod nowym kierownictwem nie ulegnie polityka zagraniczna Rosji, to jednak zmiany drobniejsze, polegające na ożywieniu pewnych, zaniebanych nieco przez Cziezerina, odcinków są możliwe i bardzo prawdopodobne. Przypuszczenie to opieramy na indywidualności nowego komisarza spraw zagranicznych i na personalnym składzie moskiewskiej centrali dyplomatycznej.

Cziezerin — pisaliśmy już — nie był partyjnym politykiem; był tylko dyplomata. Nie szło mu tyle o swiętynie bolszewizmu w Europie, ile o interes Rosji. I. rzecz znamienna, kiedy począł chorować, wysunął mu Stalin na następcę nie kogoś, który tak samo, jak Cziezerin, patrzył na politykę zagraniczną

Rosji, ale stuprocentowego bolszewika, żyła zroszta, który na pierwszym planie swych reztrywek dyplomatycznych, stawia nie interes Rosji, ale interes bolszewizmu. Przyznał się do tego zresztą sam Litwinow, oświadczając za granicznym dziennikarzem:

„Podstawa zagranicznej polityki sowiektów są zasady październikowej rewolucji i obrona zdobytych tej rewolucji przed interwencją z zewnątrz”.

A więc nie Rosja, lecz rewolucja bolszewicka.

Należy się więc liczyć z tem, że pod nowym kierownictwem będzie dyplomacja rosyjska usilniej jeszcze, niż dotąd, i chytrzeż zapewne, bolszewizowała i rewolucjonizowała świat. Będzie więc popierała wszystkie antagonizmy społeczne zagranicą (strajki), a na terenie politycznym będzie podsycała wszystkie ogniska niepokojów międzynarodowych, jak walki tubylców z państwami mandatowemi, jak dążności do rewizji granic. Zresztą sam skład personalny komisarjatu p. Litwinowa daje nam w tym kierunku pojęcie o tych planach i zamiarach.

Na pomocników, zastępców komisarza, wybrał sobie Litwinow Krostińskiego i Karachana. I jeden i drugi wybór jest znamienny. Krostiński ma „zasługę” utwierdzenia przyjaźni rosyjsko-niemieckiej zawartej w r. 1922 w Rapallo. Karachan zaś jest podpalaczem Dalekiego Wschodu: jemu to w głównej mierze przypisać należy rozpętanie walk demowych w Chinach, a nawet częściowo niepokojów w Indiach angielskich. Zadaniem tych dwóch „specjalistów” będzie utrzymywanie świat w niepokojach w Azji przez popieranie nacjonalistycznych ruchów zwróconych przeciw Anglii, w Europie zaś przez pomoc udzielaną Niemcom w ich walce z traktatami pokojowemi. P. Litwinow był na tyle nieostrożny, że nawet publiczny wyraz tym swoim zamiarom dał w rozmowie z dziennikarzami:

„Skutkiem naszego współżycia z kra-

jami, w których głównie robotnicy cierpią pod narzuconymi tym państwom ciężarami (traktatów pokojowych), jak i z tego względu, że państwa, zainteresowane w uwiecznieniu traktatów pokojowych i ich niesprawiedliwości, prowadzą najbardziej agresywną i wrogą wobec Sowietów politykę, powstała pewna wspólnota interesów między Związkiem sowieckim, a państwami cierpiącymi od następstw wojny. Na tej podstawie zawiązały się między Sowietami a niektórymi państwami poprawne, w niektórych wypadkach nawet przyjacielskie stosunki, które dalej lojalnie rozwijać i umacniać chcemy”.

Oświadczenie, jak na wywiad dyplomatyczny, wcale jest jasne. Rosja bolszewicka — mówi Litwinow — oprze się w swej polityce zagranicznej na państwach, które się czują po krzywdzonej przez traktaty pokojowe, więc przedewszystkiem na Niemczech. Łączy ją z nimi „wspólnota interesów”. One chcą zmiany granic, Rosja zaś czasu międzynarodowego, z którego spodziewa się skorzystać do swoich partyjnych celów.

Na tem więc polegać będzie różnica w polityce zagranicznej Czezerina i Litwinowa. Nie trzeba dodawać, że ta zmiana wymagać będzie od Polski zwrócenia szczególnej uwagi na Moskwę, której dyplomatyczną akcją nauczyliśmy się w ostatnich latach za Czezerina nieco lekcewarzyć. W. Z.

Na ziemiach Rosji.

P. Klotz odchodzi!

Zamieściliśmy pogłoskę, podaną przez dzienniki lwowskie, że starosta grodzki we Lwowie p. Klotz opuszcza swe stanowisko. Nazwisko p. Klotza zostało związane z zajęciami, jakich terenem był Lwów po znany proteście polskiej młodzieży akademickiej przeciw znieważeniu katolickiej procesji przez żydów. Kilkadziesiąt akademików polskich polieja wówczas aresztowała i przytrzymała w śledztwie przez czas dłuższy mimo protestu całej polskiej opinii publicznej. Już wtedy p. Klotz dojrzał do dymisji, która dopiero obecnie przechodzi.

Wypadek wiceprez. m. Lwowa.

W niedzielę popołudniu powracał autem ze Stryja do Lwowa wiceprezydent miasta p. Kolbuszowski. Na 50 km. za Stryjem nagle samochód wpadł do rowu, uderzając o przydrożne drzewo, skutkiem czego uległ rezbiciu. W czasie wypadku wyrzucony został z samochodu wiceprezydent Kolbuszowski, który doznał złamania lewej nogi. Niebawem nadjechał tam samą drogą prof. Węgliński, który odwiózł wiceprezydenta Kolbuszowskiego swoim autem do lwowskiego sanatorium Czerwonego Krzyża. Samochód prowadził syn p. Kolbuszowskiego.

Rekolekcje zamknięte dla maturzystów

W tym roku po raz szósty odbyły się w Tuchowskim klasztorze OO. Redemptorystów rekolekcje zamknięte maturzystów diecezji tarnowskiej. Stawiła się na nie przyszła akademicka młodzież wyjątkowo licznie. Oto zestawienie liczbowe: w 1925 r. przybyło na rekolekcje 67 maturzystów, w 1926 r. — 65, w 1927 — 92, w 1928 — 79, w 1929 — 103; w obecnym zaś roku przybyło ich 162. a mianowicie 54 z gimnazjów tarnowskich, 26 z Nowego Sącza, 21 z Bochni, 17 z Miecia, 11 z Dąbrowy, 8 z Gorlic, 6 z Brzeska, 4 z Grybowa; w tej liczbie 77 należących do sołalerii marjańskiej. Rekolekcje rozpoczęły się dnia 21 lipca wieczorem, a zakończyły się Komunją generalną 25-go rano. Konferencje (po 4 dniennie) głosił redemptorysta O. Tad. Grodniewski. Na zakończenie przybył Ks. Bisk. Edw. Komar, wygłosił 2 konferencje oraz krótką przemowę przed Komunją generalną, zachęcając młodzież do prowadzenia nadprzyrodzonego życia łaski przez przystępowanie do ŚŚ. Sakramentów i do jednoczenia się z Chrystusem Panem. Po wspólnej fotografii nastąpiło serdeczne pożegnanie w refektarzu klasztornym. W imieniu rekolektantów przemówił jeden z maturzystów, dziękując tak Ks. Biskupowi jak też OO. Redemptorystom za ucztę duchową im zgotowaną i oświadczając, że będą się starali pracować w duchu poznanych prawd.

Zamordowanie policjanta przez bandytów.

Prowadzone przez władze śledcze w Kielcach dochodzenie w sprawie zaginięcia posterunkowego Chojnickiego zostały doprowadzone do pomyślnych wyników. Obserwacja miejscowego elementu przestępczego zwróciła uwagę na obecność Józefa i Stanisława Moldów, zamieszkałych w cegielni na przedmieściu Kielc. Stwierdzono, że matka Moldów po nocy krytycznej pręda koszulę i bluzę zakrwawione. Aresztowani wzięci w krzyżowy ogień przyznali się do winy i zeznali, że zamordowali posterunkowego Chojnickiego, a ciało jego ukryli. Następną noc przenieśli trupa Chojnickiego o 5 klm. dalej do lasu około wsi Pusłowice i tu zakopali zwłoki nad brzegiem strumyka.

Droga do siły i bogactwa Narodu.

O gospodarczej walce z żydami.

Tygodnik „Szczerbiec“ zastanawia się nad szansami naszej walce z żydami i dochodzi do przekonania, że jednak potrafimy się obronić.

Zginiełszy, — pisze „Szczerbiec, — jako państwo nie mając ani jednego banku, Rucho-memi bankami byli żydzi. Dziś mamy już polskie instytucje finansowe. Przeważna część banków znajduje się wprawdzie w rękach żydowskich względnie od kapitałów żydowskich jest zależna, ale już żyd pojedynczy utracił monopol pośredniczenia w transakcjach.

Zapowiedzią lepszego jutra jest rozwój organizacji spółdzielnych. Organizacje rolnicze ujmują w swe ręce handel zbożem, który jest podstawą bogactwa żydów. Omiijając handlarzy żydowskich, a popierając organizacje polskie osłabiamy podstawy przewagi żydowskiej. Usuwamy się też z rąk żydów handel nabiałem, gdyż biorą go w swe ręce spółki drobnych rolników.

Odmniósłszy sukcesy na wsi możemy spodziewać się, że i w miastach damy obie radę. Pierwszym etapem naszej kampanji powinno być urzeczywistnienie zasady: „gazety, zapalki tytoń — kupuj tylko u Polaka”. Towary te w sklepach katolickich są po tej samej cenie i tej samej jakości, niema więc żadnego powodu, by je kupować u żydów.

„Żydzi — pisze „Szczerbiec“ — osiedlili się u nas w poszukiwaniu dobrobytu, nie mogąc go znaleźć gdzieindziej, a gdy im odbierzemy możliwość egzystowania na naszej ziemi i żerowania na naszym ludzie, będą zmuszeni szukać nowego narodu... Albowiem żyd jest wiecznym tułaczem i historia jego jest historią przepędzania ich z miejsca na miejsce. Przyjdzie więc koniec ich panowania w Polsce, a przybliżenie tego terminu spoczywa w naszych rękach”.

Z całego świata.

1 metr kubiczny na mieszkanie.

Głód mieszkaniowy, jaki gnębi ludność miast sowieckich zmusił czynniki rządowe do wywiązania nowego rozporządzenia, mocą którego na każdego obywatela przynależa się 1 mtr. kubiczny mieszkania. W związku z tą inowacją w Sowietach rozpoczęły się ponownie wędrówki i przesiedlania obywateli z mieszkań oraz doddawanie nowych lokatorów do i tak już przeludnionych lokali.

Wśród „dodatku nadzwyczajnych“, korzystających z „dobroci“ sowieckiego prawodawstwa mieszkaniowego. Znajduje się wielka liczba agentów G. P. U., co doprowadza obywateli do rozpacz i powoduje masowe samobójstwa.

Samolot — twierdza.

W Londynie odbył się w tych dniach pierwszy próbnny lot największego angielskiego samolotu wojkowego, zbudowanego na zamówienie rządu w zakładach Sanders Roc. Samolot jest metalowy i mieści załogę, złożoną z 20-tu ludzi, karabiny maszynowe, bomby i przyrządy do wytwarzania zasłony gazowej.

Skraplanie ulic alkoholem.

W związku z akcją „suchą“ w Ameryce północ. stosuje się tam ostre środki przeciw przemytłikom alkoholu, niszcząc natychmiast skonfiskowaną wódkę. Na oryginalny sposób zużycowania tej cieczy wpadł magistrat małego miasta w Hickory Flatt w stanie Missouri. Oto wydano rozporządzenie, na mocy którego skonfiskowany alkohol ma być użyty do polewania ulic. Niewiadomo, jak podają amerykańskie dzienniki, co spowodowało radnych co wydanja takiego rozporządzenia. C. y oszczędność wody, czy też chęć okazania wzdargy dla tak dawniej szlachetnego trunku w Ameryce. Nad wykonaniem rozporządzenia czuwa każdorazowo przy beczkownie policja.

ZGON POLITYKA S. H. S.

Z Belgradu donoszą, że zmarł tam w 71 r. życia b. premier jugosłowiański oraz wybitny polityk Marko Trifkovic. Był on długoletnim współpracownikiem Pasica, był też kilkakrotnie premierem, ministrem spraw wewnętrznych i ministrem oświaty. Ostatnio był prezydentem skupstzyny.

AWIONETKA NAD ATLANTYKIEM.

Lotnicy niemieccy Hirt i Weller, którzy wystartowali w niedzielę z lotniska Handsworth, przybyli wieczorem do Cjrcwall (w Szkocji północnej), skąd udadzą się przez Islandję, Grenlandję i Nowofundlandję do Ameryki Północnej.

TERENY TRZĘSIENIA ZIEMI ZWOLNIONE OD PODATKÓW.

Na terenie nawiedzonym trzęsieniem ziemi, usunięto już gruzy z głównych ulic, jak również zniszczono mury, grożące zawaleniem. Dowódź żywności jest dostateczny. Min. Pracy i Op. Społ. wydał specjalny komunikat, w którym podaje, że dalszych ofiar w ludziach nie było. Minister Finansów zarządził, by na terenie nawiedzonym trzęsieniem ziemi, nie ściągano żadnych podatków. Na teren ten wysłany został starszy inspektor podatkowy, upoważniony do wydania dalszych zarządzeń.

PIERWSZY PROCES CYWILNY W CITTA DEL VATICANO

30-go lipca odbędzie się w trybunale Citta del Vaticano w pierwszej instancji pierwszy proces cywilny z powodu skargi rzeźbiarza prof. Galli, dyrektora artystycznego muzeum Watykańskich, który domaga się odszkodowania za eksmisję z mieszkania na terytorjum watykańskim, uzasadniając swe prawa do zajmowanego dotychczas w obrębie Watykanu lokalu.

INSTYTUT NIEMIECKI W LENINGRADZIE.

Przy uniwersytecie leningradzkim ma być otwarty w bieżącym roku szkolnym instytut niemiecki. Kierownictwo obejmują niemieccy profesorowie, którzy zajmować się będą przede wszystkim językiem i kulturą Niemiec.

JEDYNA OZNAKA EUROPEIZACJI ROSJI.

Jak opisuje pewien zagraniczny dyplomata w Moskwie, Rosja sowiecka uczyniła jeden krok na drodze do europeizacji. Mianowicie do niedawna jeszcze jedynym nakryciem głowy Rosjan była czapka (w Polsce t. zw. maciejówka), w zimie zastępowana czapicą baranią. Kapeluszy był oznaką zagranicy. Obecnie jednak spotyka się na ulicy coraz więcej Rosjan, paradujących w kapeluszach. Podobno nowość tę zapoczątkowali urzędnicy sowieccy.

POMYSŁ AUTORSKI. — Słyszałem, że pańska powieść wyszła już w drugim wydaniu. Jakim sposobem tak prędko ją wykupiono? — To z mojej strony mały podstęp. Zamieściłem w drobnych ogłoszeniach osobistych: „Poszukuję towarzyski życia, która podobna jest do bohaterki powieści „Zgubione perły“. W przeciągu dwóch dni nakład był rozprzedany.

FISHARMONJE

KRAJOWE: Szkiełski Wybrański ZAGRANICZNE: — Förster Kotykiewicz Mustel

Wielki wybór pianin i fortepianów

KRAJOWE: Bracia Fibiger Bett ng Kernitopf Sommerfeld ZAGRANICZNE: Bechstein Bluthner Bösendorfer Ehrbar Förster Gaveau Hofmann Quandt Rönisch Schveighofer Scholze

Wielki wybór w instrumentach używanych! Dogodne raty!

Skład fortepianów
HELENA SMOLARSKA, Kraków, ul. Szewska L. 9.

By móc się wyspać — udał, że jest mordercą.

Pijany oryginał.

Do 8-go komisariatu policji w Warszawie zgłosił się jakiś podchmielony osobnik i podając się za Stef. Griglasa świadczył, że jest poszukiwanym przez władze zbrodniarzem — mordercą. Trapiący wyrzutami sumienia oddaje się obecnie w ręce sprawiedliwości.

Dyżurny przewodnik, po spisaniu protokołu, zaarrestował Griglasa. Nazajutrz atoli okazało się, że G. nie jest wogóle poszukiwany przez władze.

— Dlaczego pan sam siebie oskarża o zbrodnię? — pytała Griglasa.

— Chciałem się wyspać a nie mam mieszkania — odpowiedział spokojnie Griglas.

ZYTO WYSOKIE NA PÓLTRZECIA METRA!

W starostwie Olkuskim wystawiono na pokaz żyto mikulickie, wyhodowane w sejmikowej fermie wczesowej w Woli Libertowskiej wyjątkowej wysokości przeszło 2 i pół metra.

„MIESIĄC POMORZA“ W CALEJ POLSCE.

Związek Obrony Kresów Zachodnich organizuje w październiku na terenie całej Polski „Miesiąc Pomorza“ o charakterze propagandowo-manifestacyjnym. We wszystkich miastach projektowane są akademie, odczyty, prelekcje, pokazy filmowe i t. d.

ŚLĄZACY — POSADY DLA WAS!

Biuro sejmu śląskiego ogłasza konkurs na stanowisko kierownika biłjoteki sejmu śląskiego z wykształceniem średnim. Podania należy wnieść do biura sejmu śląskiego najpóźniej do dnia 15 sierpnia b. r. Ślązacy mają pierwszeństwo.

6 LAT WIĘZIENIA ZA SZPIEGOSTWO.

Przed izbą karną Sądu okr. w Król. Hucie odbyła się rozprawa przeciwko Alf. Urbańczykowi, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz ościennego mocarstwa. Urbańczyk skazany został na 6 lat ciężkiego więzienia.

ARESZTOWANY ARON Z BIBULĄ KOMUNISTYCZNĄ.

Na dworcu w Katowicach aresztowano Arona Mendla Naftala, który przywiózł z Warszawy dla komunistów śląskich kilkadziesiąt kilogramów bibuly agitacyjnej oraz okólniki i szczegółowe instrukcje komitetu centr. komun. part. pol. polecającej energiczne i gruntowne przygotowanie rozmaitych demonstracji w rozmaitych miastach w dniu 1 sierpnia, w dniu t. zw. międzynarodowej walce z imperialistyczną wojną przeciwko ZSRR.

P. Szymański o „największym demokracie“.

Dzienniki donoszą, że na zebraniu kołonii polskiej w Wiedniu p. marsz. Szymański mówił o stosunkach politycznych w Polsce. W mowie swej pomieszczał spostrzeżenia słuszne, nie nowe zresztą, z oklepanymi frazesami „sanacyjnymi”. Mówił więc, że w Polsce pokutują należące z czasów zaborecznych, że jest w kraju patriotyzm i ofiarność, ale zbyt mało poczucia nakazów państwowości, że konstytucja była jedną z najliberalniejszych w świecie. Zabawnym jest jednak, gdy p. Szymański twierdzi, że Piłsudski „Polskę wyrąbał“ i jest „największym demokracją”. Z tem nawet nie trzeba polemizować.

Dalej mówił p. Szymanski, że kongres opozycji w Krakowie pozostanie „piętnem hańby dla obecnego pokolenia“ i że w parlamencie polskim jest „wielu analfabetów”. Jest to nieprawdą, a w ustach marszałka Senatu mającego bronić i podnosić powagę parlamentu, brzmi bardzo nieładnie.

P. Szymański powiedział jeszcze, że jako marszałek Senatu lepiejby się czuł, gdyby Senat funkcjonował, ale doktryna i interes państwa są w tym wypadku w wielkiej sprzeczności z sobą. Nam się wydaje, że pomimo dobrych chęci p. Szymańskiego Senat lepiejby się czuł gdyby kto inny na miejscu marszałka funkcjonował. Niestety, stan faktyczny a interes parlamentu są w tym wypadku w wielkiej sprzeczności z sobą.

Gigantyczna reklama Forda.

Niezwykłą kampanję propagandową zorganizował świeżo amerykański „król automobilowy“ Henry Ford. Odmówiwszy udziału w wielkiej wystawie samochodowej w N. Jorku, urządził on we wszystkich wielkich miastach Stanów Zjedn., własne pokazy najnowszych modeli swoich wozów, a równocześnie rzucił milion dolarów na ogłoszenie prasowe.

Rozpoczęto kampanję całonocną ogłoszenie w niedzielnych numerach wszystkich większych gazet. Ogłoszenie to powtórzono następnie wielokrotnie w wydaniach z dni powszednich. W ten sposób reklamę Forda rozniosło 27.628.000 egzemplarzy gazet niedzielnych i 41 milionów egz. wydań z dni powszednich.

Dzięki temu nie było prawie w Stanach Zjedn. człowieka, któryby nie zwrócił uwagi na nowe modele wozów Forda.

Celem uregulowania nakładu prosimy o najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Literatura, kino, teatr

„Janko Muzykant” w ujęciu filmowym.

Ciekawą rzeczą jest, jak oryginalnych zmian doznaje niekiedy znane dzieło literackie ulegające później przeróbce teatralnej lub filmowej. Związane, gdy przeróbki podejmuje się pisarz o talencie mocnym i nieprzeciętnym.

Ostatnio mamy właśnie do zanotowania takie ciekawe zjawisko przeobrażenia znanego tematu nowelistycznego / przez umysłowość współczesnego pisarza. Chodzi o sienkiewiczowskiego „Janka Muzykanta”, postaci tak dobrze znanej i często oplakiwanej przez sentymentalne ochy. Tę właśnie nowelę Sienkiewicza znany pisarz F. Goetel w swojej przeróbce na scenariusz filmowy rozwinął dalej, niejako za punkt wyjścia swego dramatu filmowego...

Nie umarł więc „Janko Muzykant”, jak w noweli Sienkiewicza, raczej zamartwychwał, a wzruszające dzieje życia młodego skrzypka, jego borykanie się z życiem, romans i przygody na wielkomięskim bruku — stanowią właśnie jądro opowieści filmowej F. Goetla, realizowanej obecnie przez reż. Ordynskiego dla wytwórni „Blok”, z wielkim rozmachem wystawowo-dekoracyjnym.

Janka Muzykanta odzwierciedla w wieku chłopcym 12-letni Stefek Rogulski, uczeń szkoły baletowej w Warszawie, zaś późniejszego Janka, przystojnego młodzieńca gra Witold Conti, piękny nabytek polskiej kinematografii (z imię pseudonim jest on Polakiem).

W amerykańskim tempie...

Polski film „Paramontu” już ma się ukazać!

Premiera pierwszego filmu polskiego produkcji paryskiej wytwórni Paramount ma się odbyć w pierwszych dniach sierpnia. Ukazą się nara w tym filmie: Górczyńska, Sawan, Solski, Stępcowski i Bruczołwa. Film nosi nazwę „Pół godziny”. Aczkolwiek podziwiamy tempo pracy nad tym obrazem (w czerwcu został zaczęty) to jednak wyznaczenie premiery tego filmu na pełnię sezonu ogórkowego jest niepokojące... czyżby się nie udał i bano się go ukazać w sezonie?...

CHAPLIN WRESZCIE UKOŃCZYŁ NOWY FILM.

Wiemy, że Chaplin bardzo rzadko obecnie filmuje. Sam bowiem opracowuje scenariusz i sam reżyseruje obraz, w którym gra. Stąd też każdy jego film jest owocem długiej pracy. D. Fairbanks robi jeden film na rok, a Chaplin robi jeszcze mniej. Ostatnim jego filmem był „Cyrk”. Od tego czasu nie widzieliśmy nic nowego Chaplina. Przez dwa lata bowiem „Charlot” pracował nad filmem „City Lights” czyli „Światła wielkiego miasta”, który właśnie w lipcu został ukończony. Obraz ten kosztował Chaplina 750 tys. dolarów (8 miljonów zł.). Ile też zarobi na tym filmie?...

NAJBARDZIEJ KASOWE FILMY SEZONU.

Według przeprowadzonej w Niemczech ankiety największy dochód w ostatnim sezonie przyniosły filmy nieme: „Kobieta na księżycu”, „Białe piekło Piz Pału”. Z dziesięciu filmów największy dochód dał: „Atlantic”.

POWIEŚĆ ŚWIĘTOCHOWSKIEGO.

Nestor naszych pisarzy i publicystów, Aleksander Świętochowski napisał ostatnio powieść o charakterze społecznym. Powieść Świętochowskiego ukazuje się wkrótce na półkach księgarskich. Wiadomość o napisaniu przez Świętochowskiego powieści wywołuje zrozumiałe zainteresowanie, autor bowiem liczy 81 lat.

KRYZYS WSPÓŁCZESNEGO TEATRU.

Na zjeździe międzynarodowym aktorów w Wiedniu zajmowano się też sprawą kryzysu, jaki przechodzi współczesny teatr. Szereg wybitnych teatrologów stwierdza zmianę oblicza teatru dzisiejszego. Wpłynęło na to kino, radio, nowe tempo życia i doświadczenie powojenne.

Np. we Francji można odróżnić trzy główne prądy teatralne, które reprezentują: Komedja Francuska, teatry bulwarowe i teatry awangardy. Teatr niemiecki natomiast jest bardzo pochozny na tendencje nowoczesne; największą realizatorzy teatralni Niemiec są pionierami tych kierunków jak np. Reinhardt lub Jessner.

Do najstarszego składu fortepianów firmy **Władysław Boloński** Kraków, Rynek główny L. 34. nadeszły nowe transporty fortepianów i pianin firm krajowych i zagranicznych które można nabyć po cenach bardzo przystępnych i na dogodne spłaty. Firma poleca P. T. Publiczności oglądanie wystawowych sal bez przymusu kupna.

Śmierć nad Italją.

Drukujemy niemal w całości reportaż dziennikarski Jalu Kurka, z cyklu „Ucho świata”, poświęcony katastrofie w połudn. Włoszech, a wypowiedziany onegdaj przed mikrofonem krakowskiego radja. (Red.)

Powinienem tu oddać huk walących się domów, płacz zrozpaczonych matek, głośno krzyki dzieci, które w przeciągu 60 sekund stały się sierotami — słowem — powinienem w tych 15 minutach zmieścić całe nieszczęście trzech zrzuconych prowincyj i całą żalobę Włoch.

Znam to piękne okolice, które nawiedziła śmierć podziemna i niespodziewana. Za dawnych greckich czasów miały tam mieszkać syreny, które posiadały taką słodkość w głosie, że według słów Homera, słuchający ich żeglarze zapominali o ojczyźnie, o żonach, o dzieciach i ładowali na tych łrzegach,

aby tam ginać z pożądania i głodu.

20 wieków historii przeszło nad tą wulkaniczną ziemią od czasu, kiedy przybyli tam osadnicy greccy — i przez 20 wieków chowa w sobie ta ziemia niezmaczony czar granatowej smody, czystą kopułę rozgrzanego nieba i wścieknie dymiący piorunpusz Wezuwjusza. Powietrze jest tam miłe, muzyka rozlega się wszędzie. Zewsząd śmieją się winnice, morze jest granatowe i ciepłe, a po obu stronach drogi można bezkarnie i zadarmo uszczknąć trochę winogron do zjedzenia. Ludzie, żyjący pod nieśmiertelnym urokiem tego morza i tego nieba — nie boją się trzęsienia ziemi.

Boją się tylko Wezuwjusza.

Na niego dnem i nocą spoglądają trwożnie.

Podobno jakiś turysta angielski jadący autem nocą ze słynnego klasztoru Monte Vergine do Neapolu, trafił na trzęsienie ziemi koło miejscowości Marigliano. Szofer i Anglik zostali wyrzuceni z pedzającego auta, przy czym turysta doznał złamania podstawy czaszki. Umierając, Anglik, pokazywał palcem zdumionemu szoferowi Wezuwjusza, charcząc śmiertelnie angielski pytańnik: „why” — „why”? Nie mógł bowiem zrozumieć, dlaczego się ziemia wstrząsnęła i dlaczego on musi umierać, skoro Wezuwjuś przecież nie wybuchnął?

A jednak inna była tego przyczyna.

Dnia 21 lipca o godz. wpół do pierwszej w nocy przeszła nad Neapolem burza, jedna z typowych burz południowo-włoskich. Mało deszczu, dużo hałasu, dużo wiatru, dużo błyskawic i grzmotów. Kiedy ludzie budzą się nazajutrz rano, na ulicy niema ani śladu z deszczu. Tak i było owej nocy. Niebo jeszcze było chmurne, ale krople padały zrzadka. Wezuwjuś, jak zwykle, kurzył ognistym piorunpuszem, ale ogień jego był biały przy blasku elektryczności miejskiej, odbitej przez lśniące lustro zatoki.

Nagle w parę minut później, a to dokładnie o godz. 1 minut 10 — zatrzęsała się ziemia gwałtownie i krótko.

Nastąpiły trzy urwane wstrząsy

trwające ogółem 60 sekund czyli jedną minutę. Natychmiast zgasło światło w całym mieście i usłyszano pierwszy krzyk paniki. Ten pierwszy krzyk usłyszano na v. Roma koło P. Dante, gdzie czteropiętrowy dom zachwiał się i strząsnął z siebie całe pokrycie dachu. Od góry gdzie na szczycie Neapolu błyskał błędny ogień zamku S. Elma dobiegł głuchy pomruk. To dzielnica will, rozłożona malowniczo na wzgórzu Vomero, huczała odgłosem walących się w dół kamieni z rozbitych domów.

Wśród przeraźliwej ciemności, jak groźne wykrzykniki wykłwitały w kilku miejscach ostre języki pożarów. Na arystokratyczny bulwar Caraccioli zaczęli się zbiegać ludzie w białe, uciekający z dzielnicy Chiaja i S. Lucia. O godz. 2 w nocy stało w parku Villa Nazionale przeszło 800 ludzi, szepczących zębami ze zimna.

Wszystko leciało ku morzu.

Tam nad morzem w t. zw. basso porto mieszka proletarij Neapolu. Tam nad ranem umosi się nieznośny smród świeżo natwionych ryb i t. zw. owoców morza. A teraz ludzie z wytwornych pałaców z pod Capodimonte i Vomero uciekali w te wąskie, strone uliczki, szukając ratunku przed śmiercią.

O godz. 3 nad ranem na Piazza Municipio obozowały tłumy. Castel Nuovo czyli Nowy Zamek (pochozący co prawda z 13 wieku) panował potężny i okrągły nad tym zgłębkiem. Jedna latarnia morska jak duch opiekuńczy Neapolu nie zagasała i nadal błyskała czerwonozielonym okiem w głąb morza Tyrreńskiego.

Niezorganizowany krzyk paniki przerywały ostre trąbki sanitarnych aut i tubalno nawoływania karabinierów dopominające się o wolne miejsce do przejścia. Cały Neapol zwany w rodzimym dialekcie „Napule” — budził się w przerażeniu do snu.

„Napule passiona mia”

ojczyzna najpiękniejszych piosenek rozpywał

się w krzykach dzieci, które odmiennay w naj-słodszych wyrazach imiona zagubionych matek

mamma mamma

albo: „Mama, Marietta, Mariana, Mariannina...”

Ale ich wściełe głosiki ginęły w halasie. Adwokat Paolo Vespucci z ulicy Giulio Cesare w dzielnicy Vomero oszalał z rozpaczy, straciwszy żonę i czworo dzieci. Cała rodzina, śpiąca na 1 szem piętrze wytwornej willi spadła w dół i została przysypana górą cegieł. Kiedy sasiadzi adwokata uciekali w stronę P. del Plebiscito — on jeden został wśród zwalonych domostw, wołając przeraźliwie:

„Giannina, sei morta”?

Adw. Vespucci dostawszy pomieszania zmysłów, wołał tak monotennie do godz. 5 rano czyli cztery godziny — aż ochryplego i zemdlonego zabrała go karetka sanitarna.

A jak było gdzieindziej?

W szerokim stukilometrowym promieniu na wschód i południe od Neapolu śmierć położyła się na tej wyschłej, wulkanicznej ziemi.

Pewien student prawa, Giacomo Contevecchi, dopiero co uzyskawszy doktorat w Rzymie, jechał do swej matki, mieszkającej w Aquilonji, kiedy w Benevento pośląg wstrząsnął się i stanął na szynach jak wrty. Skoro zaś młody doktor praw, Contevecchi przyjechał na Corsa Vitt. Emanuele, znalazł matkę przygniecioną murem i przewieszoną na parapecie okna, z którego zwiślał trup jego 12 letniego brata. Zginęła, ratując umarłego syna.

Sprawozdanie oficjalne naliczyło 1883 trupy i 6315 rannych. Ale liczby te nie są ścisłe, a przedewszystkiem nie wyczerpują wszystkich ofiar; są w każdym razie w rzeczywistości o wiele większe. I tak np. mówią, że w 5-tysięcznym miasteczku Villanova zginęło 80 proc. ludności czyli 4 tysiące ludzi. A w samym Neapolu samochody ratunkowe przejechały wśród paniki 22 osoby na śmierć.

Przez cały dzień po wybuchu i następna noc, gorzały światła w świątyniach neapolitańskich. Neapol posiada około 600 kościołów i kaplic. Nikt z Neapolitańczyków owej nocy nie zmrzył oka. Ludność obozowała na placach i parkach. Katedra neapolitańska przepelniona była przez całą noc wiernymi. Srebrna statua św. Januarego została wyniesiona na plac katedralny, S. Gennaro, którego krew w ampulkach rokrocznie ożywia się i napowrót krzepnie —

S. Gennaro, patron Neapolu, który ocalił miasto od wybuchu Wezuwjusza,

kierując cudownie potoki lawy w stronę Resina i Ercolano — spogląda teraz na wzgórze Vomero, na wschód, na Avellino, jeszcze dalej, na Melfi i na Potenzę. Tam na tych wyschłych, winogronowych zboczach płaczą ci, którzy więcej ucierpieli od Neapolu.

Zginęło ogółem 3000 ludzi, rannych jest 10 tysięcy straty materialne 6 miliardów lirów.

I dzisiaj kiedy piszę te słowa — Neapol nie ochłonał jeszcze ze zgrozy. Nie idzie, dawnym niedzielnym zwyczajem, spacerować koło grobu Wirgiljusza na Posillipo, nie idzie na plażę w S. Giovanni, nie idzie na najmodniejszy deptak Caraccioli lub do zgłębkiwej Galleria Umberto I — ani nawet do popularnej kawiarni Gambirinus — Neapol, przywiązany fanatycznie do wiary katolickiej modli się w swoich najslawniejszych świątyniach: S. Gennaro, S. Domenico Maggiore, S. Severo, S. Maria Carmine, Trinità Maggiore i S. Chiara.

W tych dniach żaloby narodowej Włoch — my, Polacy jesteśmy przy nich sercem i myślą. Tak jak oni byli, nam bliscy i współczujący naszej stuletniej niewoli — tak i my dziś

Sport.

Sport zagranicą.

Węgierska drużyna piłki wodnej, słasnie uważana za najlepszą na świecie, odnosi sukces po sukcesie. Onegdaj Węgrzy rozgromili reprezentację Sztokholmu aż 10:0 (4:0)!

Tytuł mistrzyni świata pań w szachy zdobyła ponownie czeska szachistka, panna Vera Meuschik. Drugie miejsce zajęła Wolf-Kalmar (Austria), 3) Henschek (Niemcy), 4) Beskow (Szwecja), 5) Stevenson (Anglja).

Słynny kolarz francuski, Michard pobit rekord świata na 500 m. ze startu lotnego w czasie 30.5 sek. Stary rekord z roku 1929, a wynoszący 30.6 s. należał do Włocha, Linarięgo.

Generałny sekretarz szwedzkiego komitetu olimpijskiego dr. Messerli proponuje urządzenie następnych olimpiad w miastach: 1936 Berlin lub Kolonia, 1940 Rzym, 1944 Lozanna, 1948 Tokio, 1952 Barcelona, 1956 San Paulo (Brazylja). Olimpiada w r. 1932 odbędzie się, jak wiadomo, w Los Angeles.

Rzeczy ciekawe.

Koło Sztokholmu odkryto statek z przed 500 lat.

W ciągu bieżącego lata prowadzi się w Szwecji w 11 prowincjach prace wykopaliskowe, podjęte przez państwowe muzeum historyczne. Najwięcej sensacji wywołalo ostatnio odkrycie w kanale Riddarholm w pobliżu Sztokholmu statku, który służył przed 500 laty do wypraw morskich. Wskazuje na to jego silna budowa oraz wydłużone kształty. Na statku tym zachowały się jeszcze stare armaty, będące pod względem archeologicznym unikatami. Kulo leżące obok są kamienne, olowane i żelazne. Proch przechowywano w skrzyniach żelaznych, które znajdują się opodal armat. Mimo zniszczenia zupełnie dobrze zachowały się niektóre części takelunku. Prawdopodobnie, jak sądzą uczeni, okręt ten należał do Wikin-gów.

Elektryczne krzesło czy eksperyment.

Pewnemu Chińczykowi, skazanemu w Santu Fe na śmierć, dano do wyboru, czy woli elektryczne krzesło, czy też poddanie się pewnemu eksperymentowi naukowemu. Eksperymentu tego mają dokonać znani w Ameryce w dziedzinie terapii cennej prof. Dr. Richards i Dr. S. J. Procter z Bostonu, którzy pragną zaszczepić Chińczykowi bakcyła „Trachome”, po wodującego w Indiach południowo-zachodnich popularna tam choroba oczu. Na podstawie badań dokonanych na małpach obaj profesorowie są przekonani, że udał im się już izolować tego bakcyła. Obecnie jeszcze pragną dokonać prób na człowieku, badając szczegółowo fazy infekcji. Obaj uczeni są przekonani, że choroba jest już uleczalna, tak, że Chińczyk wyjdzie z tego cało, a przynajmniej lepiej niż z elektrycznego krzesła. Niestety, w sprawie tej jeszcze jeden człowiek ma coś do powiedzenia, a człowiekiem tym jest gubernator stanu New Mexico, od którego decyzji wszystko zależy.

współuczemy z nimi w chwili nieszczęścia. Taksamo, jak przed paru miesiącami,

kiedy gwałtowna powódź załala południowe departamenty Francji,

sercem byliśmy przy naszej przyjacielce — tak i dzisiaj związani braterskim i ludzkim uczuciem — przesyłamy najpiękniejszym i nieszczęśliwym okolicom Włoch słowa pociechy i pozdrowienia.

JALU KUREK.

Dziś codziennie w kinie dźwiękowym „WANDA” ul. św. Gertrudy 5

R. w. facja sezonu! Rewelacja sezonu!

L I w swej tryumfalnej KAPŁANKA I kreacji, jako kusząca Czarująca L I DAMITA GRZECHU

w zdumiewającym mistrzowskim artyzmie wykonania, najnowszym filmie dźwiękowym wytwórni „Metro” prod. 1930

„TRUJĄCY KWIAT”

Dalsze role kreują RAQUEL TORRES, ERNES TORRENCE oraz DON ALVARADO

Film ten to tryumf amerykańskiej kinematografii dźwiękowej to arcydzieło pozostawiające potężne, niezmierzone wrażenie W PROGRAMIE WSPANIAŁE DODATKI DZWIĘKOWE

Początek seansów codziennie o godz. 5, 7 i 9:10 wieczór, w niedzielę i święta o godz. 3 popoł Najbliższa sala w Krakowie. Ceny miejsc normalne

Co słychać w Krakowie.

Kraków, dnia 29-go lipca 1930.

Wtorek 29: Marty.
Środa 30: Abdona i Senny.
Środa 30: Wschód słońca o godz. 2.49, zachód o godz. 19.10.

ECHA POBYTU DR. F. PENNAVARIA, WICEMIN. KOLEI WOSKICH W KRAKOWIE. Inż. M. Gręnowski Dyrektor Kolei Państwowych w Krakowie otrzymał w dniu dzisiejszym następujący telegram: „Głęboko wzruszony szczerą serdecznością jaką okazał Pan Dyrektor podczas naszego pobytu w Krakowie, tak ja, jak i moja żona poczuwamy się do miłego obowiązku podziękować serdecznie Panu Dyrektorowi i przy tej sposobności przesłać przyjacielskie pozdrowienie. Dr. Filippo Pennavaria, Podsekretarz Stanu. Rzym“.

ZAMKNIĘCIE UL. WARSZAWSKIEJ DLA RUCHU KOŁOWEGO. Z powodu robót dróg na rampach mostowych w ulicy Warszawskiej, zamyka się na dzień 30 i 31 lipca 1930 r. dla komunikacji kołowej część ul. Warszawskiej na przestrzeni od ulicy Montelupich do ulicy Murawanej. Objazd skierowuje się przez ulicę Montelupich i Kamienną.

WYPADŁA Z TRAMWAJU na ul. Krakowskiej i doznała wstrząsu mózgu oraz ogólnych potłuczeń, niejaką Helena Garlejówna służąca.

NIEOSTROŻNY SZOFER. Jan Gaciarczyk szofer autodorożki jadąc przez Rynek Główny chciał w pewnej chwili wyminąć nadjeżdżającą tramwaj Nr. 3. Przechodząc auto dostało się między tramwaj a słup elektryczny. W następstwie tego słup, dwie lampy oraz auto z obu stron zostało uszkodzone. Wóz tramwajowy nie został uszkodzony. Szkoda narazie nie ustalona.

WYSTĘP KASJARZY. Do lokalu biurowego Wincentego Moszkowskiego przy ul. Smoleńskiej, dostali się nieznani narazie sprawcy, gdzie rozpruli rakiem kasę wertheimowską i skradli z niej gotówkę kilkadziesiąt dolarów amerykańskich i rewolwer. Sprawcy dostali się do lokalu od strony ulicy przez wyłucie okna na parterze i po dokonaniu kradzieży zbiegli tą samą drogą. Dochodzenia w toku.

PO BÓJCE, W ARESZTACH POLICYJNYCH. Rutkowski Stanisław i Balazy Władysław, obaj robotnicy, przytrzymani zostali i odstawieni do aresztów sądowych za ciężkie uszkodzenie ciała na osobie Franc. Korpala, dozorczaka i na osobie Józefa Malinowskiego, dozorczaka, których dotkliwie pobili.

NIE UMKNIE PRZED SPRAWIEDLIWOŚCIĄ. W ub. niedzielę w czasie bójki na ul. Harecerskiej niejak J. Pajak nożem wypruł jelita maszyniście Wł. Kiecy, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. Obecnie z policji donoszą nam o aresztowaniu sprawcy, którego osadzono w aresztach policyjnych.

KOMUNIKATY.

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE CHORĄGWI KRAKOWSKIEJ odbędzie się 3-go sierpnia, tj. w niedzielę o godz. 10 rano w lokalu Chorągwi przy ul. Jagiellońskiej 1. 9. II. p. z następującym porządkiem: 1) Zagajenie, 2) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie administracyjne, 4) Sprawozdanie kasowe, 5) Sprawozdanie Drużyn Błękitnych, 6) Udzielenie absolutorjum Zarządowi, 7) Wybór nowego Zarządu, 8) Wolne wnioski.

W razie braku przewidzianej statutem ilości członków, zgromadzenie odbędzie się o godz. 10 $\frac{1}{2}$ bez względu na ilość członków.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „Trujący kwiat“ (w gł. roli Lila Damita); film dźwiękowy.
SZUKA: „Trzy wykołosejny“ (Droga grzechu) (w gł. roli Józefina Dunn); film dźwiękowy.
UCIECHA: „Wiecej gazu“ (w gł. roli William Hainor); film dźwiękowy.
BAGATELA: „Noce hiszpańskie“.
NOWOSCI: Zamknięte.
APOLLO: „Pocalunek kochanki“ (w gł. roli Henny Porten).

PRZYJAZD LWOWSKIEJ OPERY I OPERETKI DO KRAKOWA, mający nastąpić w najbliższych dniach, budzi w mieście niebywale zainteresowanie. Kasa teatru im. Jul. Słowackiego otwarta od poniedziałku 28 b. m. otrzymuje liczne zamówienia na bilety. Na repertuarze pierwszych dni złoży się: opera Moniuszki „Hrabina“ z p. Platówną w partji tytułowej, następnie najnowsza operetka Kalmana „Księżniczka Chicago“ z p. Kulczyką w partji tytułowej i jej partnerem p. Wawrzykiewiczem, oraz z pp. Kuligowskim, Ruszkowskim, Szoslandem i Tatrzańskim w głównych rolach, a jako trzecie przedstawienie dana będzie pełna humoru opera komiczna Rossini'ego „Cyrylak Sewiński“ z gościnnym udziałem świątowej ślawy śpiewaczki koloraturowej Ady Sari, która w partji Rozyny zdobyła palme pierwszostwa na wszystkich scenach Europy.

Dalsze szczegóły zlotu awionetek w Nowym Targu.

W pierwszym Ogólnokrajowym zlocie awionetek do Nowego Targu, jaki odbędzie się w dniu 3 sierpnia z okazji uroczystości otwarcia tamże lotniska sportowo-turystycznego, zgłoszili dotychczas udział: Aeroklub Akademicki w Krakowie: Awionetki D. K. D. IV. awionetka S. I. P. Sidy, Jaudron, Komitet Wojewódzki L. O. P. P. w Krakowie D. K. D. IV. konstruktora Działowskiego, sierż. pil. z Krakowa na awionetce D. K. D. III., Kpt. pil. Halewski Tadeusz z Aeroklubu Akademickiego

w Warszawie na awionetce Moth.

Dla uczestników Zlotu awionetek Komitet uroczystości otwarcia lotniska przygotował pamiatkowe plakietki, nadto 3 pierwsze nagrody dla tych zawodników, którzy w najlepszym czasie przybędą do Nowego Targu pokrywając największą ilość kilometrów. Termin zgłoszeń upływa z dniem 29 lipca br. Zgłoszenia pilotów przyjmuje Aeroklub Akademicki w Krakowie. Kraków, Rynek Gł. 6.

Odnaczenie funkcjonariuszy Elektrowni

Dnia 24-go bm. odbyła się w biurze Dyrekcji Elektrowni miejskiej w Krakowie, uroczystość nadania odznaczeń pracownikom Elektrowni miejskiej. Prezydent Rolle wręczył osobiście imieniem min. Kwiatkowskiego w obecności Dyr. Bilińskiego oraz Naczelników poszczególnych Wydziałów i delegatów pracowników — pracownikowi Janowi Kowarowi za długoletnią, nienaganną służbę dyplom i udekorował go żetonem przesyłanym przez Min. Przemysłu i Handlu. Następnie wręczył Prezydent Rolle im. Związku Elektrowni Polskich złote medale oraz dyplom pracownikom: Stanisławowi Kucharczykowi, Franciszkowi Jezdyńskiemu i Rudolfowi Drożdżewiczowi za długoletnią i nienaganną służbę.

Imieniem Dyrekcji Elektrowni wręczył p. Prezydent Rolle wszystkim odznaczonym pracownikom upominki w formie srebrnych zegarków.

Nowe ceny mięsa wołowego.

Magistrat podaje do wiadomości, że od 29 lipca hr. mogą być pobierane na obszarze miasta Krakowa za mięso wołowe najwyższe następujące ceny:

- Za 1 kg mięsa zadniego z 20 proc. dokładką I. zł. 2.70, II. zł. 2.50, III. zł. 2.30.
- Za 1 kg mięsa bez dokładki zł. 3.30, 3.10, 2.80.
- Za 1 kg mięsa przedniego zł. 2.30, 2.10, 1.90.
- Za 1 kg polędwicy zł. 3.50, 3.30, 2.90.

Krwawy czyn sierżanta W. P.

Wczoraj o godz. 3-ciej w nocy zawezwano Pogotowie Ratunkowe na Węł Duchacką, gdzie sierżant W. P. Mrokat w czasie sprzeczeki zastrzelił z rewolweru Jana Natanka, robotnika, ranił zaś ciężko dwoma strzałami w brzuch J. Fryca, pomocnika ciesielskiego. Ciężko rannego po założeniu tymczasowego opatrunku karetka Pogotowia Ratunkowego, przewiozła do szpitala św. Łazarza. Przyczyną zbrodni mają być osobiste porachunki.

PP. WOJEWODA I KURATOR WIZYTUJĄ OBOZY.

Dnia 24 bm. przybyli autem do Żegiestowa wsi pp. wojewoda Kwaśniewski i kurator Kupczyński celem dokonania wizytacji harecerskiego kursu dla nauczycieli, zorganizowanego przez Min. WR. i OP., o którym onegdaj pisaliśmy, oraz kolonji III drużyny „wilezów“ z Krakowa, umieszczonej w tamtejszej szkole. Gości powitał komendant obozu Dr W. Szczygiel oraz uczestnicy kursu okrzykami obowozni.

PRZYJAZD DZIENNIKARZY CZECHOSŁOWACKICH.

Dzisiaj o godzinie 6.20 rano przybywa ze Lwowa wycieczka dziennikarzy czechosłowackich w liczbie 12 osób. Dziennikarze zwiedzili już prawie całą Polskę. W Krakowie zatrzymają się do wieczora, poczem odjadą do Katowic.

WYCIECZKA CZESKICH KOLEJOWCÓW ZWIEDZI POLSKĘ.

Staraniem Konsulatu R. P. w Mor. Ostrawie urzędza w dniach od 3 do 10 sierpnia Dyr. Kolei Państw. w Ołomuńcu wycieczkę swoich urzędników na wystawę komunikacyjną do Poznania, która zwiedzi oprócz Poznania, Gdynię, Warszawę, Kraków i Wieliczkę. W wycieczce bierze udział szereg wybitnych i znanych osobistości z dziedziny kolejnictwa czechosłowackiego.

W WALCE Z PRYSZCZYCĄ.

Z powodu stwierdzenia zarazy pryszczycy u bydła rogatego w Dz. XVII. Magistrat zabrania wspólnego wypasania zwierząt rzeźniczych na gminnych pastwiskach w Dz. XVII i XVIII oraz pojenia w rzece Białucha. O każdym zachorowaniu bydła należy bezwzględnie donosić Miejskiemu Urzędowi Weterynaryj-

mu. W razie wykrycia tajnego źródła zarazy, właściciele obór zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności karnej.

Z MIEJSKIEJ TARGOWICY.

W tygodniu od 19-go do 25-go b. m. spędzono na targi: bubaży 114, wołów 103, krów 86, jałówek 128, cieląt 599, nierogacizny 928, razem 1958 zwierząt.

Placono za jeden kilogram żywej wagi: bubaże od 0.95 do 1.34 zł., woly od 1.08 do 1.45, krowy od 0.66 do 1.35, jałownik od 0.98 do 1.36, cielęta od 1.10 do 1.70, nierogaciznę od 1.92 do 2.34 zł.; **bitej wagi:** nierogaciznę od 2.35 do 2.80 zł.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: a) na konsumpcję miejscową 1872 sztuk, b) na konsumpcję innych gmin 13 sztuk, c) pozostało niesprzedanych 7 sztuk. W porównaniu z poprzednim tygodniem spęd o 93 sztuk więcej. Ceny bez większych zmian, z tendencją zwyżkową.

NEKROLOGJA.

NABOŻENSTWO ŻALOBNE ZA DUSZĘ Ś. P. WACŁAWA SZYMANOWSKIEGO. odbyło się w ubiegłą niedzielę w Marienbądzie w kościele katolickim, staraniem dwóch sióstr zmarłego, bawiących tam na kuracji. Mszę św. odprawił ks. arcybiskup Teodorowicz w obecności ks. biskupa Ljsowskiego. Uroczystość żałobna zgromadziła licznie Polaków, bawiących na kuracji w Marijańskich Łaźniach.

Ś. p. Zefir Cwikliński. Jak już donosiliśmy, w Zakopanem zmarł w tych dniach ś. p. Zefir Cwikliński, artysta-malarz. Zmarły rozkochany w potężnych panoramach tatrzańskich jeszcze przed wojną na stałe zamieszkał w Zakopanem, gdzie tworzył pracownie, w skupieniu, dzieła szczególnie cenne przez głębokie wyuczucie kontrastów światła i cieni nie w dramatycznym zestawieniu rembrandtowskim, ale w subtelnych grach słońca i półcieni pejzaży polskich. Były to prace wysokiej wartości artystycznej, może mniej znane szerokiemu ogółowi, cenione natomiast przez znawców indywidualnego i szczerzego wysiłku artystycznego.

Ś. p. Ks. inf. Piotr Górski. W ubiegłą sobotę rano zmarł nagle w Radomiu ks. infułat Piotr Górski w wieku 87 lat. Sp. ks. inf. Górski, wyświęcony na kapłana w 1866 roku, był dziekanem kapituły katedralnej sandomierskiej oraz prepozytem parafji w Radomiu.

I na lipiec mój wielebny,
KAPERA jest nam potrzebny.
Ma sandały duże, małe
I w dodatku bardzo trwałe.

Co słychać we Lwowie.

TEATR WIELKI.

Wtorek: „Rywale“.

Środa: „Rywale“.

TEATR MAŁY zamknięty do odwołania z powodu przeprowadzania remontu.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: Wznowienie „Śpiewający blazon“ z Al. Jolsonem.

CASINO: „Pat i Patachon“.

COLOSSEUM: „Czterech djabłów“.

CHIMERA: „Krzyk życia“.

KOPERNIK: „Ekspress miłości“ i „Gdy północ wybije“.

MARYSIENKA: „Ekspress miłości“ i „Gdy północ wybije“.

PALACE: Lon Chaney „Gdzie wschód jest wschodem“, film dźwiękowy.

LEW: Przerwa z powodu odnawiania sali.

ZGON DYR. SOKOLOWSKIEGO. Po krótkiej, a ciężkiej chorobie zmarł w 58 roku życia długoletni dyrektor Ligi Pomocy Przemysłowej Stanisław Sokółowski.

NAPAD BANDYTY NA POLICJANTA. Jan Grzyńiewicz, znany na terenie pow. lubaczowskiego bandyta, napadł na posterunkowego Wasyła Kozuka. Posterunkowy w czasie szamotanii się z bandytą pechnął go bagnietem w brzuch. Bandytę w ciężkim stanie przewieziono do szpitala w Lubaczowie.

NAPAD RABUNKOWY. Teodor Dmytrach, z Dobrzana (pow. Gródek Jagielloński), lat 29, bez stałego miejsca zamieszkania, przebywający głównie we Lwowie, dokonał rabunku na Marji Sabat, listonoszce z Dobrzana. Sabat wracała do domu drogą między Dolinami a Dobzranami. Dmytrach napadł na nią i pod groźbą przebiecia nożem zabrał jej chusteczkę i kilkanaście zł., poczem zbiegł. Dmytracha aresztowano.

MIN. SKŁADKOWSKI W TARNOPOLU.

Wczoraj z 17 na 18 b. m. przejechał przez Lwów samochodem min. spraw wewn. gen. Składkowski. O godz. 20 przybył do Tarnopola, gdzie zamieszkał w hotelu. W nocy po przybyciu odbył konferencję z urzędującym wojewodą. Pobyt ministra Składkowskiego w woj. tarnopolskim będzie trwał od 2 do 3 dni.

P. KLOTZ ODJEŻDŻA.

Starosta we Lwowie Klotz, pożegnał się w poniedziałek z urzędnikami, przenosząc się do Warszawy. Według pogłosek w najbliższym czasie nastąpią zmiany we wyższych stanowiskach w administracji i policji.

ROZBICIE PAROWOZU POD RZESZOWEM.

Stojąca na torach w Rzeszowie lokomotywa, która po naprawieniu miała być odstawiona do Debicy, z nieustalonej przyczyny ruszyła w drogę szercząc popioch wśród służby kolejowej, która początkowo nie mogła sobie zdać sprawy z przyczyny ruchu parowozu. Nad Wisłokiem parowóz najechał na drugi parowóz, prowadzący pociąg towarowy. Oba parowozy są silnie uszkodzone. Maszynista Fr. Pasternak i palacz Fr. Zawadzki, stacjonowani w Przemysku, zostali ciężko poranjeni. Gdyby lokomotywa ominęła ten pociąg, byłaby najechała na złączający za nim w odstępie 10 min. pociąg pospieszny z Wiednia.

16-LETNI ZBRODNIARZ.

Pod Sokalem, 16-letni parobczak z Wielokranek, zamordował handlarza bydłem Mozesa w celu rabunkowym.

OSTROŻNIE Z GRANATAMI.

Dnia 27 b. m., podczas paszenia bydła na poloninie w miejscowości Dębniak Stednik (pow. Kossów), pasterze znaleźli granat artyleryjski, którym manipulowali tak nieostrożnie, że ten eksplodował, zabijając 5 osób i raniąc ciężko 3 osoby.

**Wielki urzędowy
ROZKŁAD JAZDY
na okres letni 1930 r.
do nabycia w cenie Zł. 5.—
w KSIĘGARNI KRAKOWSKIEJ
Kraków, pl. św. Krzyża L. 13.**

Za 5 lat w Rosji nie będzie świątyni i duchownych.

Zdaniem naoicznego świadka, biskupa prawosławnego z Charkowa, fanatyzm antyreligijny „Związku bezbożników“ użył bardzo radykalnej metody w walce z religią na ziemiach rosyjskich. Postanowiono zamykać co rok jedną piątą świątyni, tak, że zamknięcie wszystkich nastąpi w przeciągu 5 lat. Rzecz jasna, że brak świątyni usunie rację bytu duchownych, którzy już dziś zmuszeni są ubierać się w cywilnemu, celem uniknięcia zniewag na ulicy, a powtórze z braku materiałów na sutannę, bo duchowny w Rosji, jak każda osoba, conajwyżej dostać może na kartkę 1 i pół metra sukna.

Przy zmianie adresu prosimy PT. Prenumeratorów o łaskawe odanie dawnego adresu.

Oznaki dla Stowarzyszeń — Gwoździe do Sztandarów i okucia — Herby monogramy oraz pleczęcie i wszelkie roboty w zakresie rytownictwa wchodzące w wykonanie

**POLSKI ZAKŁAD RYTOWNICZY
J. WALENTA
Kraków, Sławkowska 3. (Hotel Sastli)**

Życie gospodarcze

Silny spadek produkcji hutniczej w czerwcu b. r.

Produkcja przemysłu hutniczo-żelaznego spadła na Górnym Śląsku w miesiącu czerwcu do poziomu od kilku lat nie notowanego. Spadek produkcji uwewnętrznił się we wszystkich działach wytwórczości, chociaż nie w jednakowym napięciu. I tak najniższy spadek produkcji wykazują stalownie, bo 24,4 proc. w stosunku do maja, dalej walcownie żelaza 15,9 proc., nieco słabszy wysokie piece 10,5 proc.

Spadek ten dotyczy bez wyjątku wszystkich wytworów żelaznych, tak żelaza i stali walcowanych, jak produkcji blach i materiałów nawierzchni kolejowych, a więc tych zasadniczych wytworów walcowni żelaza, które są treścią całej produkcji hutniczo-żelaznej.

Jeśli idzie o stan zatrudnienia w dalszych działach przemysłu hutniczo-żelaznego, szczególnie w działach dalszej obróbki, to stwierdzić należy, iż tam również nastąpiło pewne ogólne osłabienie wytwórczości, jednakże nie w tak silnym stopniu, jak w podstawowych gałęziach hutnictwa żelaznego.

Zbyt produkcji hutniczo-żelaznej na rynku krajowym w czerwcu cechuje nieznaczny spadek w stosunku do poprzedniego miesiąca. Wynosił on ogółem 29.440 tonn w boce 30.853 tonn w maju, czyli był niższy o 4,6 proc. Spadek zbytu najślisznie uwewnętrznił się w zakresie materiałów nawierzchni kolejowych.

W zakresie wytworów przetwórczych spadek zbytu w kraju był w czerwcu nieznaczny. Ogólny spadek zbytu wytworów hutniczo-żelaznych na rynku krajowym w czerwcu pozostaje w związku z mniejszym zapotrzebowaniem materiałów kolejowych ze strony administracji kolejowej, jak również obecną niepożytną sytuacją gospodarczą i brakiem wszelkiego ruchu budowlanego. Tem nie mniej spadek zbytu na rynku krajowym nie usprawiedliwia jeszcze tak silnego spadku poziomu produkcji, jak to z cyfr na wstępie przytoczonych wynika. Niewątpliwie decydującą rolę odegrał tutaj musiał eksport.

Spadek eksportu wynosił w porównaniu z majem 26,5 proc., czyli znacznie więcej, niż ogólny spadek wytwórczości hutniczej.

Wprowadzanie traktatów handlowych bez Sejmu.

Wydano zarządzenia co do wprowadzenia w życie zawartych traktatów handlowych z Hiszpanią, Portugalją, Grecją i Egiptem. Przepisano termin wprowadzenia w życie powyższych traktatów jest dzień 1 sierpnia br., o ile do tego terminu nastąpi porozumienie w sprawie odnośnych rządów, w przeciwnym razie termin ten uległby pewnej, nieznacznej zwłoce.

Co się tyczy traktatów z Rumunią oraz Francją, to sprawa wprowadzenia ich w życie jest kwestją również przesądzoną. Tak np. traktat z Rumunią jest już parafowany i termin poddania decyzji wprowadzenia go przez Polskę pod uchwałę Rady Ministrów ma zależeć od oświadczenia się rządu rumuńskiego co do wprowadzenia umowy polsko-rumuńskiej w życie, tak iż prawdopodobnie w niedługim czasie również i umowy z Francją oraz Rumunią będą mogły być analogicznie wprowadzone w życie.

Zwracamy uwagę, że traktaty te nie zostały jeszcze ratyfikowane przez Sejm. Jest to nowa próba „obchodzenia się“ bez reprezentacji narodowej.

Nasz tabor rzeczny.

W dniu 1 stycznia b. r. posiadaliśmy statków z własnym napędem mechanicznym 166 (133 parowe, 33 motorowe) z czego 9 było drewnianych, 157 stalowych. Zdolność przewożenia tych statków wynosiła 6.137 tonn — siła maszyn 15.609 KM.

Przy statkach tych ze względu na ich wiek zauważyć należy, że 2 miało ponad 50 lat, — 21 ponad 40, — 36 ponad 30, — 30 ponad 20. Wstydliwie ukrywa swą starość 13 statków.

Statków bez własnego napędu posiadaliśmy 1882, z czego bark 362, kryp 111, galar 412, łodzi promów i t. d. 997. Zdolność przewożenia tych statków wynosiła 77.00 tonn.

Walka z dumpingiem sowieckim.

Polski przemysł chemiczny zwrócił się do czynników miarodajnych w sprawie zastosowania środków ochronnych przed nieustającym dumpingiem sowieckim. Do interwencji skłonił przemysł fakt, że w ostatnich czasach rynek polski zalewany jest przez towary sowieckie sprzedawane po nierealnie tanich cenach dla konkurencji z produkcją krajową.

Artykuły chemiczne jak barwniki, linoleum, wyroby gumowe importowane z ZSSR, są celowo oddawane niżej kosztów własnych.

Polski przemysł chemiczny stwierdził na podstawie obliczeń statystycznych, że niektóre towary po odliczeniu kosztów dla i transportu są nawet sprzedawane o 20 proc. taniej niż kosztują surowce.

Nie popierać żydowskich banków.

Otrzymujemy następujące, aż nazbyt słuszne uwagi:

„W związku z upadłością firmy Griffel w Skawinie, która pociąga za sobą straty szeregu banków w Małopolsce, a która, jak się zdaje, nie wynikała jedynie z obecnej trudnej koniunktury gospodarczej, ale ma podłoże inne, godną zastanowienia jest okoliczność, następująca.

Tak jak gros przedsiębiorstw w Polsce, tak i akcyjne Banki, zwłaszcza w Małopolsce, oparte są przez żydów. Wszystkie niemal banki, które kredytowały Rafinerię skawińską żydów Griffelów, mają na stanowiskach decydujących, żydów. Dlatego naszym polskim i katolickim firmom tak trudno o uzyskanie kredytu w bankach prywatnych. Udziela się go także hojnie firmom żydowskim, z pieniędzy także katolickich, w tych bankach lokowanych.

Zorganizowana solidarność żydowska nakazuje wspierać współzawalców, choćby przyszło zaryzykować. Nienawiść do chrześcijan

dyktuje im wszelkie możliwe środki, wiedzące do celu: uzależnienia od siebie całego życia gospodarczego w państwie. My, niestety nie jesteśmy tak, jak oni zorganizowani, ale zaczniemy choć od tego, by omijać z naszymi wkładami banki pozornie polskie, a w rzeczywistości żydowskie, by ciężko oszczędzony grosz nasz nie szedł na kredyty dla żydowskich firm i nie stawał się ich łupem. Mamy wszak nasze solidne Kasy Oszczędności, naszą P. K. O., które grosz wniesiony wypożyczają na uczelwe cele i nie idą na wątpliwą spekulację. Przyczyniać się do rozwoju tych instytucji, choćby drobnymi wkładkami, gwarantowanymi pułapkarnym bezpieczeństwem, czego nie mogą nam zapewnić akcyjne banki żydowskie, jest równo znaczne ze stworzeniem ofitego źródła kredytu dla przemysłu i handlu polskiego i katolickiego, jest równoznaczne z niezależnieniem się od żydowskich finansów i krokiem do zwijania ich palców bankowych w Polsce, godzących za naszymi lokatami, by narychać nimi kieszenie żydowskich grynderów“

Wykonywanie „piatiletki“ w Rosji.

Moskwa (CEPS). — Z pośród przemówień, wygłoszonych na ostatnim zjeździe rosyjskiej partii komunistycznej w Moskwie, ze specjalnym zainteresowaniem uczestników kongresu spotkało się przemówienie przewodniczącego Sowiету gospodarczego, Kujbyszewa, poświęcone aktualnym zagadnieniom ekonomicznym, pozostającym w ścisłym związku z problemem „budowy socjalizmu“ i realizacją oficjalnego planu pięcioletniego w ZSSR.

OLBRZYMIĘ INWESTYCJE.

Przedewszystkiem podkreślił Kujbyszew, że rozwój przemysłu sowieckiego odbywa się ściśle w ramach pięcioletniego planu gospodarczego, często nawet plan ten wyprzedzając. Plan pięcioletni, — jak powiedział Kujbyszew, — przewiduje ogromny rozmiar budownictwa przemysłowego kosztem 13.500.000.000 rubli, z czego 78,8% przypaść ma na roboty budowlane w przemyśle ciężkim. W roku gospodarczym 1928/29 inwestycje przemysłowe rządu sowieckiego odpowiadały ściśle kwotom, przewidzianym w planie pięcioletnim, w roku natomiast 1929/30 inwestowano już więcej, a mianowicie, zamiast prelininowanych w „piatiletce“ 2.331 milionów, ponad 3.900 milionów rubli. Ponieważ i w roku 1930/31 inwestycje na cele przemysłowe wyniosą mniej więcej o 2700 milionów więcej, niż przewiduje plan pięcioletni, ogólna kwota poczynionych inwestycji przemysłowych pod koniec okresu pięcioletniego wyniosić będzie 11.000.000.000 zamiast prelininowanych w „piatiletce“ 6.800.000.000 rubli.

BRAK WĘGLA I GLÓD ELEKTRYCZNY.

Nie bacząc jednak na olbrzymie inwestycje, rozwój przemysłu sowieckiego nie odbywa się tak gładko, jak by sobie tego należało życzyć. Tak naprzykład z powodu braku węgla kamienia w licznych okręgach przemysłowych panuje klęska „głodu elektrycznego“. Powiedzieć to można przedewszystkiem o Zagłębiu Donieckim, Leningradzie, Moskwie i zagłębiu Ural-skim.

ZANIEDBANIE PRZEMYSŁU ŚREDNIEGO.

Z punktu widzenia socjalistycznej rozbudowy Unji sowieckiej wielkie znaczenie posiada problem utrzymania proporcjonalności między przemysłem ciężkim a lekkim. Zasada ta jednak w rzeczywistości nie jest przez kierowników polityki gospodarczej należycie uwzględniona, wskutek czego, — jak uskarża się Kujbyszew, przemysł ciężki wykazuje nadmierny rozwój,

podczas gdy w przemyśle lekkim systematycznie zaniedbuje się wskazania planu pięcioletniego. Tak naprzykład szereg groźnych momentów zaobserwował Kujbyszew w przemyśle chemicznym, gdzie cyfry „piatiletki“ tylko w wyjątkowych wypadkach są osiągnane. Przypisać to należy, — zdaniem Kujbyszewa, — brakowi odpowiednich surowców.

ZŁA JAKOŚĆ WYROBÓW SOWIECKICH.

Bardzo silny wzrost zaznacza się w latach ostatnich w produkcji maszyn sowieckich. W roku gospodarczym 1928/29 ogólna produkcja maszyn w Rosji posiadała wartość 303.000.000 rubli, a w roku bieżącym — już 1.300.000.000 rubli. Niestety jednak, — uskarża się znów Kujbyszew — maszyny produkcji rosyjskiej nie odznaczają się zbyt wysoką jakością, a przysiętem są dość drogie.

Brak inżynierów, techników i kwalifikowanych rzemieślników również wpływa ujemnie na rozwój przemysłu sowieckiego i, jak sądzi Kujbyszew, przez szereg jeszcze lat powodować będzie na tem polu poważne trudności.

Omawiając z kolei zagadnienia kosztów produkcji, przychodzi Kujbyszew do wniosku, że pod tym względem sprawy w Rosji przedstawiają się nienajlepiej. W roku gospodarczym 1928/29 udało się obniżyć kosztów produkcji w przemyśle sowieckim zaledwie o 4%, podczas gdy „piatiletka“ przewidywała obniżenie o 7%. W pierwszym półroczu 1929/30 roku zredukowano kosztów produkcji o 6%, a nie o 11%, jak to przewiduje plan pięcioletni. A przysiętem właśnie od obniżenia kosztów produkcji, — jak podkreśla Kujbyszew, — zależeć będzie w pierwszym rzędzie powodzenie programu przemysłowego, opracowanego przez rząd i partię.

MAŁA WYDAJNOŚĆ ROBOTNIKA.

Poziom wydajności pracy, — wynika z wywodów Kujbyszewa, — jest w Rosji wciąż jeszcze bardzo niski. Tak naprzykład wydajność pracy jednego górnik w sowieckim przemyśle węglowym zaledwie 164 tony rocznie, podczas gdy naprzykład w Amryce jeden górnik produkuje 715 ton węgla rocznie. Taki sam stosunek w wydajności pracy obserwować można również w innych gałęziach przemysłu (w hutnictwie wydajność pracy robotnika sowieckiego wynosi rocznie 218 ton, robotnika amerykańskiego — 1270 ton, w przemyśle cukrowniczym 16,4 ton i 110 t.) i t.d.

Ruch budowlany nadal słaby.

Sytuacja w przemyśle budowlanym w okresie ostatnich kilku tygodni nie polepszyła się. Obroty przedsiębiorstw budowlanych w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku znacznie spadły. Zwiększenie funduszy budowlanych w Banku Gospodarstwa Krajowego nie zdołało skompensować uszczuplenia sum budżetowych państwa na cele budowlane. Położenie cechuje nadal brak robót i mała liczba rozpisywanych przetargów przy znacznej niepewności rynku. Jest rzeczą charakterystyczną, że wbrew oczekiwaniom większość przetargów budowlanych przypadnie zapewne znów na koniec lat.

FIRMA FRANCUSKA BIERZE UDZIAŁ W ROZBUDOWIE PORTU GDYŃSKIEGO.

W tych dniach podpisana została umowa między ministerstwem przemysłu i handlu a firmą francuską Batignoll na wykonanie dalszych robót instalacyjnych w porcie gdyńskim na sumę około 10 milionów zł. Wspomniana firma

dysonuje kredytem do 50 milj. franków, który otworzył jej Banque des Pays Bas w Paryżu.

Przy zamawianiu pojedynczych egzemplarzy „Głosu Narodu“ należy równocześnie nadesłać 25 gr. za każdy numer dziennika i opłatę pocztową 10 gr od egzemplarza.

HUMOR ZAGRANICZNY. — Jak strasznie rażąco była wczoraj ubrana pani Lila. — Rażąco? Przecież miała najskromniejszą suknię ze wszystkich. — Właśnie to było rażąco.

NAMIETNY PIŁKARZ. Sędzia śledczy pyta policjanta: — Jak się panu udało schwytać oskarżonego bez niczyjej pomocy? — Policjant: — To jest namietny piłkarz. Gdy tylko gwizdnęłam, natychmiast stanął.

Wykaz książeczek na premjowane wkłady oszczędności.

Serji II-iej wylosowanych dn. 25 lipca 1930 r.

NN.	50.195	57.788	69.505	76.800	83.169
	50.334	59.930	69.554	76.859	83.825
	50.338	60.426	69.580	77.176	83.928
	50.372	60.479	69.705	77.305	84.956
	51.147	61.120	69.766	78.274	85.575
	51.160	61.336	69.882	78.421	85.736
	51.311	63.121	69.901	78.481	86.133
	51.344	63.240	70.503	78.570	86.253
	51.349	64.803	70.584	78.910	87.772
	51.787	64.998	70.992	79.050	87.984
	51.995	65.248	71.025	79.241	88.001
	52.145	65.461	71.112	79.317	88.633
	52.219	66.249	71.164	79.337	88.635
	52.670	66.309	71.784	79.689	88.645
	52.848	67.701	71.847	80.542	88.768
	53.204	67.737	71.895	80.991	89.525
	53.209	67.846	72.650	81.661	89.746
	54.041	68.365	72.931	81.892	91.226
	54.865	68.603	73.073	82.054	92.281
	55.651	68.833	73.074	82.119	94.106
	56.088	68.887	73.880	82.655	
	56.169	69.113	74.846	82.667	
			75.393	82.763	
			76.044		
			76.416		

Akcje w zupełnym zaniedbaniu.

Giełda akcyjna bez obrotów. Notowane tylko pożyczki inwestycyjne po 109—109,50 zł. Z akcji oferowano Zieleniewskiego, bez transakcji.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa. Giełda: Belgja 124,68, 124,69, 124,67, Gdansk 173,39, 173,82, 172,96, Londyn 43,38, 43,49, 43,27, N. Jork 5,889, 5,919, 5,879, Paryż 35,03, 35,12, 34,97, Praga 26,42, 26,48, 26,36, N. Jork telegr. 8,911, 8,931, 8,891, Szwajcara 178,15, 173,58, 172,72, Sztokholm 239,71, 240,31, 239,11, Włochy 46,68, 46,80 1/2, 46,80 1/2, 46,56 1/2, Berlin w obrotach przyw. 212,87.

GIEŁDA AKCYJNA W WARSZAWIE.

Akcje: Bank Polski 160.—, Firley 29.—, Lilipod 25.—, Ostrowiec ser. B. 56.—, 57.—, 60.—, Stara-chowice 15,14 1/2.

Pożyczki: 5 proc. konwersyjna 55 1/2, 5 proc. kolejowa 103.—, 103 1/2, 8 proc. L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego 94.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych. Paryż 20,25, Londyn 25,05 1/2, N. Jork 5,14 67 1/2, Belgja 72.—, Włochy 26,97, Hiszpanja 58,25, Holandia 207,10, Berlin 122,93, Wiedeń 72,74 1/2, Sztokholm 238,40, Oslo 137,90, Kopenhaga 137,90, Sofja 3,73 1/2, Praga 15,28, Warszawa 57,75, Budapeszt 9022 1/2, Białogród 9,12 1/2, Ateny 6,67, Konstantynopol 2,44, Bukareszt 3,96, Helsingfors 12,96, Buenos Aires 186.

Radio.

Sroda 30 lipca.

Kraków (312.8). G. 11.40 Przegląd prasy krajowej; 11.58 Sygnal czasu; 12.30 Transmisja z Warszawy; Program dla dzieci; 16.15 Płyty gramofonowe; 17.20 Kwadrans literacki; 17.35 Odczyt p. t. „Ukaszanie zmił i walka z niem“ — wygl. dr B. Skarżynski; 19.05 „Gławy Podhalanki“ — wygl. p. Dorula; 19.26 Odczyt p. t. „Zemsta i talion — najdawniejszy kodeks karny“ — wygl. M. P. Gross; 19.45 Giełda rolnicza z Warszawy; 20 Prasowy Dziennik Radiowy; 20.15 Koncert wieczorny; 21 Feljton z Warszawy; 22 Feljton i komunikaty z Warszawy; 23 Muzyka taneczna ze Lwowa.

Lwów (385.1). G. 11.58 Sygnal czasu; 12.05 Płyty gramofonowe; 17.35 Odczyt z Krakowa; 18 Koncert z Warszawy; 19 Rozmaitości, komunikaty, płyty gramofonowe; 19.20 Odczyt z Krakowa; 19.45 Giełda rolnicza z Warszawy; 20 Prasowy Dziennik Radiowy; 20.15 Koncert i kwadrans literacki z Warszawy; 22 Feljton i komunikaty z Warszawy; 23 Muzyka taneczna z „Bagatel“.

Warszawa (1411.7). G. 11.40 Przegląd prasy krajowej; 11.58 Sygnal czasu; 12.10 Płyty gramofonowe; 12.13 Program dla dzieci; 13 Komunikat meteorologiczny; 15.15 Komunikat gospodarczy; 15.15 Płyty gramofonowe; 17.35 „Od Beilony do Wiarusa“ — wygl. J. I. Targ; 18 Koncert orkiestry mandolinistów; 19 Rozmaitości; 19.20 Płyty gramofonowe; 19.45 Giełda rolnicza; 20 Prasowy Dziennik Radiowy; 20.15 Koncert solistów; 21 Kwadrans literacki „Soból i panna“ J. Woysehoffa; 22 Inż. J. Ginsbert wygl. feljton „Powrót do portu“; 22.15 Komunikat meteorologiczny, policyjny i sportowy; 23 Muzyka taneczna z „Oazy“.

Poznań (334.8). G. 14 Notowania giełdy pieniężnej i zbożowo-towarowej; 17 Odczyt p. t. „Zagadnienia bolszewizmu“ — wygl. red. E. Świdziński; 19.15 Odczyt p. t. „Nowe szczegóły do ustroju Polski na podstawie źródeł śląskich“ — wygl. p. dr Z. Wojciechowski, prof. Un. Pozn.; 19.50 „Poetki polskie mówią“, recytacje; 20.10 „Zagadnienia społeczno-wychowawcze“; 20.30 Koncert muzyki lekkiej.

Katowice (408.7). G. 16 Komunikat Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śląsk.; 19.30 Dr K. Załuski. Z cyklu sportowego — „Czas pomyśleć o torze żwiarskim“; 23 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Telegramy z ostatniej chwili.

Angielscy socjaliści przeciw rozbrojeniu.

W dniu 21 bm. zgłosiła się do min. skarbu. Snowdena, delegacja, wyloniona przez „trading uniony“ (zawodowe), przez klub parlamentarny i przez radę naczelną „Partii Pracy“. Delegacja ta wszystkich socjalistycznych organizacji Anglii zwróciła się przeciw dalszemu popieraniu rozbrojenia przez rząd socjalistyczny, które — oświadczyli delegaci — zagraża angielskiemu przemysłowi metalowemu, górnictwu i pokrewnym gałęziom. Snowden przyobiecwał delegacji, że zarządzi zbadanie przedstawionych mu zastrzeżeń.

To wystąpienie angielskich socjalistów jest prawdziwą sensacją. Rozwiewa bowiem w tych wszystkich groźne na oko hasła socjalistyczne: „wojna wojnie“, a stwierdza, że angielscy socjaliści patrzą na politykę wyłącznie z klasowego, robotniczego, punktu widzenia. Gotowi są poprzeć zbrojenia nawet, tyle tylko dać pracę i zatrudnienie bezrobotnym i zwalczają zaś politykę rozbrojeniową Mac Donalda, która w Anglii pomusza szeregi bezrobotnych.

Oczywiście nie możemy się cieszyć z tego stanowiska angielskich socjalistów. Wzrost bowiem nie świadczy o wzroście ducha pokoja w Anglii. W jej nawet proletariackich masach, raczej przeciwnie. Wskazujemy na to wystąpienie tylko dlatego, żeby podkreślić to zamieszanie, które w obozie socjalizmu międzynarodowego zaczyna ogarniać nawet tak zdawało się ustalone już punkty, jak: międzynarodowe rozbrojenie.

„Bloki państwowe“ w modzie.

Wiedeń (PAT). Omawiając kwestję stworzenia rumuńsko-jugosłowiańsko-węgierskiego bloku agrarnego zauważa „Arbeiter Ztg.“, że próby zorganizowania bloków państwowych uwiadczniają się obecnie i w innych krajach. Bułgaria, Grecja i Turcja obradują nad sprawą utworzenia bloku tytoniowego. W jesieni odbyć się mają w Atenach rokowania w sprawie związku bałkańskiego. Grupy bałtycka i skandynawska żywią też podobne zamiary. Zdaniem dziennika istnieje również plan wciągnięcia także i Austrii w jakąś kombinację czyto niemiecko-austriacko-włoską czy też skierowaną więcej na wschód.

Kapryśna rzeka powodem zatargu.

Uregulowanie Rio Grande.

Meksyk (PAT). Przewlekły spór graniczny między Meksykiem a Stanami Zjednoczonymi, wynikający z kapryśności rzeki Rio Grande, która stale zmienia swe koryto do tego stopnia, że bywa ją wypadki, iż gospodarstwa położone nad brzegiem rzeki znajdują się w połowie po stronie amerykańskiej w połowie po stronie meksykańskiej, będzie wkrótce załatwiony ku obojmu zadowoleniu. Mianowicie na mocy umowy meksykańsko-amerykańskiej koryto rzeki będzie uregulowane na przestrzeni 160 mil angielskich. Koszta regulacji wynoszą z górą 3.000.000 dolarów.

Nagle znikanie „kulaków“.

Moskwa (PAT). Podczas nowej rejestracji „kulaków“ okazało się, że w całym szeregu rejonów zniknęły już zamożne gospodarstwa chłopskie. Władze poszczególnych rejonów w oficjalnych raportach stwierdzają, że w rejonach nie wykryto ani jednego „kulackiego“ gospodarstwa. W okręgu omskim autorów tego rodzaju raportów komitet wykonawczy pociągnął do odpowiedzialności sądowej, zarzucając im antypartyjną działalność.

(Należy to rozumieć chyba w ten sposób, że niższe organa administracji starają się chronić gospodarstwa średnie. — Uw. Red.).

Łapownictwo w urzędach sowieckich.

Moskwa (PAT). Od tygodnia w Wologdzie toczy się proces przeciwko 25 urzędnikom sowieckim z gubernialnego oddziału finansowego Banku Komunalnego oraz Towarzystwa Wzajemnego Kredytu. Podąnym zarzuca się zbyt pobłażliwe i tolerancyjne postępowanie w stosunku do prywatnych przedsiębiorców i prywatnych płatników podatkowych. Poza tem akt oskarżenia zarzuca urzędnikom branie łapówek i dokonywanie oszustw na szkodę skarbu państwa. Poza urzędnikami sowieckimi na ławie oskarżonych zasiadli również przedstawiciele firm prywatnych, którzy mieli się uchylać od ponoszenia ciężarów podatkowych w całej wszechności.

KRADZIEŻE W FABRYKACH.

Moskwa (PAT). W Taszkencie rozpoczął się proces przeciwko robotnikom fabryki „Czerwony Wschód“, którzy mieli rozkradać inwentarz fabryczny i dopuszczać się aktów sabotażu.

„10 lat więzienia“ za udział w kongresie Centrolewu!

Pogróżki dygnitarzy powiatowych

Pisma ludowe otrzymują mnóstwo listów od chłopów opisujących, jak szykanują ich władze za udział w kongresie krakowskim. W jednym z nich, danym nam do przeczytania, znaleźliśmy następujący obrazek:

„W dniu 7 lipca, kiedy byliśmy na jarmarku w Tymbarku, zrobiła na nas policja obławę, zmuszając udać się do budynku gminnego, gdzie oczekiwał nas komisarz policji państwowej, który umyślnie przyjechał autem z Limanowej. Zaraz na wstępie nazwał nas buntownikami, że występujemy przeciwko rządowi i Prezydentowi, zagroził nam, że może nas natychmiast aresztować i oddać Prokuratorji, że nas czeka po 10 lat więzienia, jeśli się nie podpiszemy na wierność obecnemu rządowi i Prezy-

dentowi.

Mimo to, gdy nas pytano, czyśmy głosowali za rezolucjami na kongresie, odpowiedziliśmy, że naród cały głosował i wolał o ustąpienie rządu“.

Inny korespondent donosi o karze, jaka spadła na jednego z czytelników pisma za sprzedawanie kilku egzemplarzy „Piasta“. Przyjechał sam p. starosta z Dąbrowy wraz z pow. komisarzem policji, z lustratorem wydziału powiatowego i maszyną do pisania i zapytuje się p. Skowrona czy jest karnym członkiem „Piasta“. Po otrzymaniu twierdzącej odpowiedzi p. starosta na trzeci dzień przysłał p. Skowronowi nakaz karny na 50 zł., ewentualnie trzy dni aresztu.

Włochy dziękują Polsce za kondolencje.

TELEGRAMY KRÓLA WŁOSKIEGO I MIN. GRANDIEGO.

Warszawa. (PAT) P. Prezydent Rzplitej Polskiej Ignacy Mościcki otrzymał od króla włoskiego następującą odpowiedź na depeszę, w związku z katastrofą trzęsienia ziemi w Italji:

„Jestem głęboko wzruszony uczuciami sympatji, jaką w imieniu własnem i narodu polskiego zechciał Pan wyrazić w tej bolesnej chwili. (—) Wiktor Emanuel“.

Jednocześnie minister spraw zagranicznych Italji Dine Grandi przysłał ministrowi spraw

zagranicznych Zaleskiemu depeszę następującej treści:

„Kondolencja jaką W. Ekscelencja zechciał przesłać w imieniu swoim i rządu, w związku z bolesnem wydarzeniem, które dotknęło ludność południowej Italji, bardzo głęboko mnie wzruszyła. Dziękuję Waszej Ekscelencji i proszę, by zechciał przekazać rządowi polskiemu uczucia głębokiej wdzięczności rządu włoskiego i moje. (—) Grandi“.

Kto zwycięży 14 września w Niemczech.

OBÓZ ODWETU, CZY POKOJU?

Paryż. (PAT). Kwestja przesilenia niemieckiego służy w dalszym ciągu za przedmiot komentarzy prasy francuskiej. Podczas gdy pisma umiarkowane i prawicowe wyrażają przekonanie, że opinia publiczna niemiecka skłania się w swej większości ku skrajnie nacjonalistycznym dążeniom — prasa lewicowa pozostaje dotąd optymistycznie nastrojona i nie wątpi, że stronnictwa demokratyczno-republikańskie, które dla niej stanowią gwarancję przeciw odwetowym zakusom Niemiec, potrafią zwyciężyć w przyszłych wyborach. Dziennik „Erre Nouvelle“ ubolewa nad tem, że w Niemczech niema stronnictwa, które odpowiadałoby francuskiemu stronnictwu radykalnemu, niemniej jednak wyraża przekonanie, że zdrowy rozsądek, dzięki któremu Niemcy zdołali już zdobyć tyle pozytywnych korzyści odniesie wielkie zwycięstwo przy wyborach w dniu 14 września, aby tym sposobem umożliwić polityce locarneskiej pomyślny dalszy rozwój.

760 milj. marek deficytu w Niemczech.

Berlin (PAT). Opublikowany przez prezydenta Rzeszy dekret ustalający budżet Rzeszy na rok 1930 zawiera m. in. następujące szczegóły. Deficyt wynosi 760 milj. marek, z których 600 milj. marek przypada na niedobór, wynikający z ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, dalej na lukę, która powstała wskutek tego, iż wbrew oczekiwaniom, nie wpłynęły podatki i cła w wysokości 160 milj. marek niemieckich. Na podstawie dekretu deficyt ten został

w znacznej mierze pokryty z funduszy, jakie wpłyną z podwyższonych składek na fundusz bezrobocia, które wyniosą około 269 milj., dalej przez daną urzędniczą, dodatek do podatku dochodowego i wpływu z obłożonych podatkiem mężczyzn niezonatych, które według obliczeń przyniosą razem 274 milj., jak również oszczędności w stałym budżecie, wynoszące 134 milj. mk.

Zakłady Ubezpieczeń rozpisują przetargi na swoje budowle.

Jak już swego czasu donosiliśmy, z ramienia zakładów ubezpieczeń społecznych, które mają prowadzić akcję mieszkaniową i które przeznaczyły na to 125 milionów, zostało powołane do życia Stowarzyszenie Budowlano-Mieszkaniowe Zakładów Ubezpieczeń Społecznych. Zadaniem tego Stowarzyszenia jest przygotowanie odpowiednich planów, projektów i kosztorysów dla budowli, wznoszonych przy pomocy funduszy instytucji ubezpieczeniowych. Natomiast same przetargi ogłaszane mają być przez poszczególne zakłady ubezpieczeniowe. W tych dniach zostały ogłoszone przetargi na roboty budowlane w Łodzi, w Sosnowcu, w Gdyni, Lwowie i Warszawie. Przetargi te obejmują znaczną część przewidzianych robót, na które w r. b. zostało łącznie przeznaczonych 16,5 milj. zł. Przetargi odbędą się w dniach od 29 bm. do 5 sierpnia br., poczem niezwłocznie roboty zostaną przekazane przedsiębiorcom budowlanym.

Z poszczególnych przetargów, rozpisanych w wyżej wymienionych miastach, tylko Lwów urządził przetarg ograniczony, wzywając do przetargu 28 firm bardziej znanych. Natomiast w pozostałych miastach urządzono przetargi nieograniczone, w których może każdy stanąć.

Gen. Górecki oskarża ks. Panasia.

ŁAŁ. ogłasza: „Wystąpienie ks. Panasia przeciwko gen. Góreckiemu na łamach prasy opozycyjnej, znajdując niobaw swój epilog w sądzie. Dowiadujemy się bowiem, że ze względu na charakter przestępstw (!) ks. Panasia przedstawiający się jako naruszenie (!) etyki ogólnoludzkiej (!) i kapłańskiej (!) zwrócił się gen. Górecki w dniu dzisiejszym do J. E. Metropolity lwowskiego z skargą przeciwko ks. Józefowi Panasiowi“.

Rocznica bitwy pod Zadwórzem.

Zbliża się dziesiąta rocznica pamiętnej Bitwy Zadwórzańskiej, w której poległ kwiat młodzieży polskiej, w nierównym śmiertelnym boju z nawałą bolszewicką. Ta spartańska ofiarność, ta krew, tak hojnie w ofierze złożona na Ojczyznę, słusznie Bitwie Zadwórzańskiej nadała zaszczytne miano: „Polskiej Termopili“. Słusznie zrównano Polskie Orleńskie ze starożytnymi Spartanami. Corocznie Lwów eci niezapomnianą rocznicę całą duszą i sercem. I w tym roku rozgrodzi na nowo ognisko wspomnień, a hold złożony Bohaterom poległym, będzie wspanialszy niż kiedykolwiek. Do Kurhanu w Zadwórz, w którym spoczywa kilkaset najofiarniejszych Synów Ojczyzny, pospiesz ludność masowo w dniu 17. sierpnia, by uwieńczyć ten zbiorowy grób kwieciami i hold złożyć Wielkiemu Czynowi.

Konferencje i podróże ministrów.

Warszawa (PAT). Podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Alfred Wysoczkowski, przyjął w dniu dzisiejszym charge d'affaires Niemiec Rietelena, a następnie Nuncjusza Apostolskiego Mgr. Marmaggięgo.

Warszawa (PAT). Minister rolnictwa Jania Polczyński wyjechał w niedzielę dn. 27 bm. w podróż inspekcyjną po województwie białostockiem. Powrót Ministra spodziewany jest w dniu dzisiejszym wieczorem.

Warszawa (PAT). Minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski przyjął w dniu dzisiejszym bawiącego w Warszawie ekonomistę tureckiego prezesa Touringclubu deputowanego Rechit Safeta.

MIN. EYNAC POLECI DO WILNA.

Francuski minister Eynac uda się drogą powietrzną do Wilna, celem złożenia wizyty marszałkowi Piłsudskiemu. W programie pobytu w Polsce, który uległ pewnym zmianom, przewidziane jest przybycie min. Eynaca w dniu 3 sierpnia br. do Nowego Targu, celem wzięcia udziału w uroczystości otwarcia pierwszego w Polsce lotniska sportowo-turystycznego.

Niemcy wciąż o „upadku“ Gdańska.

„Münchener Neueste Nachrichten“ z okazji przypadającej jesienią 10-tej rocznicy wydzielenia z Rzeszy Gdańska, jako wolnego miasta, poświęca dłuższy artykuł „upadkowi gospodarczemu“ tego portu, którego widoki rozwoju przed wojną „nie przedstawiały się tak pesymistycznie“. Powodem upadku (!) Gdańska jest Gdynia, wyrosła w ciągu kilku lat z wioski rybackiej na dobrze zorganizowany port i 30-tysięczne miasto o nowoczesnej architekturze. Złoci dziennik wylicza wszystkie „krzywdy“ i „szkody“, jakie ponosi Gdańsk wskutek „konkurencji“ z uprzywilejowaną Gdynią i powtarzając znane od lat, a pozbowione wszelkich podstaw „argumenty“, Polska korzystała z Gdańska, póki nie miała Gdyni, obecnie sytuacja uległa radykalnej zmianie. Stworzenie i rozwój Gdyni sankcjonują niemożliwość do utrzymania „korytarza“ — taki sens mógłby wyłowić z „jubileuszowych“ wyuruzeń niemieckiego dziennika.

Zgon 157-letniej murzynki.

Guatazamo (Kuba) PAT. Zmarła tu Kamila Thaurano Murzynka, ur. w roku 1773, czyli w chwili śmierci liczyła 157 lat. Przy tej sposobności pisma amerykańskie zaznaczają, że zmarła murzynka pod względem długowieczności zajmowała trzecie miejsce po Chińczyku Li-Chung-Yun, żyjącym w prowincji Szechwan i liczącym podobno 252(?) lata i Rosjaninie Iwanie Proskurnjaku zamieszkałym w górach uralskich liczącym 170 lat.

KONGRES GLEBOZNAWCÓW W ROSJI.

Moskwa. (PAT). Przybyli tu delegaci II-go Międzynarodowego Zjazdu Gleboznawców, który obradował w Leningradzie. W godzinach popołudniowych kongres wznowił swe obrady. Za stołem prezydjalnym zasiadli delegaci Holandji, Z. S. R. R., Francji, Anglii i Polski (prof. Miklaszewski). Przemówienie powitalne wygłosił delegat Moskiewskiego Sowietu Loginow Odpowiedział prof. Chissink, delegat Holandji. Po posiedzeniu uczestnicy zjazdu zwie dzili wielką wystawę gleboznawczą. Wieczorem na cześć gości odbył się bankiet.

STEROWCEM DO KANADY.

Warszawa. (Tel. wł.) Sterowiec angielski „R. 100“ wystartuje we wtorek do lotu transatlantyckiego do Kanady. Chce dotrzeć do Montrealu (główne miasto Kanady).

LOT TRANSATLANTYCKI.

Warszawa. (Tel. wł.) Niemiecy lotnicy Hirt i Weller wystartowali w Anglii i przybyli na wyspy Orkney skąd lecą do Islandji, Grenlandji, Labradoru i Ameryki.

ROBOTNICY AMERYKAŃSCY PRZECIW TOWAROM SOWIECKIM.

N. Jork (PAT). Konferencja ochrony pracy robotniczej rozpoczęła kampanję zmierzającą do wprowadzenia zakazu importu do Stanów Zjednoczonych towarów sowieckich. Konferencja spodziewa się dopiąć swego celu w drodze nowej ustawy celnej, dotyczącej towarów produkujących przez robotników, odbywających pracę ciężkich robót, względnie pracujących pod przymusem.

HURAGAN STRĄCIŁ TURYSTÓW W PRZEPAŚĆ.

Moskwa. (PAT). Podczas wspinania się na Elbrus na Kaukazie huragan strącił w przepaść dwóch uczestników wycieczki austriackiego towarzystwa turystycznego „Naturfreund“, dr. Kolba i Fuchsa. Zwłoki odnaleziono.

R. ALEXANDER I A. RIDLEY: 44

Demon zniszczenia.

— Cóż z tego? — zapytał Roger zniecierpliwiony.

— Czy nie sądzi pan — rzekł człowiek z naciskiem — że było bardzo głupim z pańskiej strony rozpocząć walkę z osobnikiem tak zdecydowanym na wszystko, jak Niszczyciel?

Roger zatrzymał oddech w piersi. Kim był ten człowiek i co wiedział? Czy wiedział więcej o wszystkich tych nieszczęśliwych wypadkach, niż ogół?

— To pana nie nie obchodzi — odparł krótko.

— Przepraszam, sir — odpowiedział człowiek, jakby oburzony — ale pan się myli. Czy pan wie, że pańskie życie wisi na włosku?

Roger wstał z krzesła i wytrząsnął popiół z fajki do kominka.

— Domyślam się tego — odparł ośmym tonem.

— Przyznaje pan, że cię ostrzegano?

— Owszem. Nie wiem jednak...

— I jesteś pan zdecydowany na wszystko?

Roger zmarszczył brwi.

— Tak jest — oświadczył.

Człowiek podszedł jeszcze bliżej. — Szalony rzekł, wstrząsając głową. — A gdyby zamordowano pana tej nocy... w tym pokoju?

Słowa jego brzmiały tak groźnie, że Roger zaczął zastanawiać się, czy Macgregor nie wpuścił do pokoju szaleńca. Cofnął się poza biurko.

— Więc?

Gość mówił dalej tonem przekonującym:

— Przypuśćmy, że Niszczyciel wejdzie tu z rewolwerem w kieszeni, zastanie pana nieprzygotowanego i bezbronnego i... zastrzeli cię z zimną krwią.

Roger drgnął. Spojrzał badawczo na ukrytą w kieszeni rękę.

— Przypuśćmy. — I szybkim ruchem chwycił ciężki linjał, który leżał na biurku.

— W tych okolicznościach linjał nie na wiele się przyda. Połóż go pan na biurku. Mr. Doyle — doradzał łagodnie.

— Kim pan jesteś, u diabła? — zawołał Roger rozgniewany.

Gość podszedł jeszcze bliżej. — Chcę uniknąć nieporozumień — rzekł spokojnie. Powiem panu, kim jestem...

— Dobrze, a ja pokażę panu, kim ja jestem! — zawołał Roger i szczerze zaniepokojony uderzył nieznajomego pięścią, przewracając go na dywan. Był przekonany, że ma do czynienia z Niszczycielem.

— Puść mnie pan!... Na pomoc!... — wrzasnął gość, przerażony niespodziewanym atakiem.

Roger trzymał go mocno.

— Nie... Nie puszcze, dopóki nie dowiem się wszystkiego! — oświadczył.

— Na pomoc! Morderca! Na pomoc! Na pomoc! Policja!

Drzwi otworzyły się nagle i wszedł Chester Kyle.

— Co się tu dzieje? — rzekł zdziwiony, podczas gdy nieszczęsna ofiara Rogera wołała: — Na pomoc! Na pomoc! Chce mnie zabić!

Kyle stał nad nimi uśmiechając się złośliwie, jak zawsze.

— Puść go, Doyle — radził łagodnym tonem.

— Nie mieszaj się do tego. Kyle — rzekł Roger krótko. Postawił nieznajomego na nogi i przwparł do biurka.

— Mów! Kim jesteś?

— Puść mnie pan! Zaskarżę pana do sądu o gwałt... I pomyśl, że życzyłem dobrze temu człowiekowi! — Sygnał znów reka do kieszeni ruchem szybkim i podejrzającym.

— Wyjmij pan reke z kieszeni! — doradził Roger. — I mów, kim jesteś i czego chcesz.

— Oto mój bilet wizytowy. Nazywam się Smith i jestem przedstawicielem Towarzystwa Ubezpieczeń Midnight Sun. Dowiedziałem się, że grozi panu niebezpieczeństwo i chciałem tylko zaproponować, abyś się ubezpieczył od wypadku. — Smith wyjął blankiet z kieszeni.

Roger puścił go. — Do diabła! — Zwrócił się do Kyle'a nie mogąc powstrzymać się od śmiechu. — Dobry kawał! Ten głupiec wyrażał się tak zagadkowo... Wynos się pan!

— Policja — rzekł Smith obrażony — zajmie się...

— Wynos się pan! — Roger przybrał groźną postawę.

Smith zmierzał do drzwi. — Wkładka niesięczna wnosi tylko...

— Wynos się pan! — zawołał Roger zrozpaczony. — Mam już tego dosyć.

— Dobrze... dobrze... — Agent ubezpieczeń nie miał ochoty zmierzyć się z Rogerem powtórnie. Wycofał się z pośpiechem.

— Jeśli pan zechce na drugi raz zachęcić klienta w taki sam sposób, radzę ubezpieczyć się samemu! — zawołał za nim Roger.

— Dziękuję... Skorzystam z dobrej rady — szepnął nieszczęsny Smith, zamykając drzwi.

Kyle uśmiechnął się pobłażliwie. — Przepraszam, jeśli przeszkadzam, Rogerze.

— Bynajmniej — odparł Roger. — Takie ćwiczenia cielesne mogą przydać się, kiedy zacznie się prawdziwa walka.

Kyle skrzywił się. — A więc sądzisz, że walka się zacznie?

— Bezwątpienia — odparł zimno Roger. — I to wkrótce.

— Doskonale — rzekł Kyle, grzecznie. — Zdawało mi się, że to był żart. Ale musisz pilnować się, Rogerze. Niszczyciel zaczyna działać ci na nerwy. Sądziłeś, że go schwytałeś. I jesteś rozczarowany.

Roger przesunął ręką po czole i poprawił krawat. Był z Kylem zaledwie dwie minuty, a już zaczynał ogarniać go gniew. Zachowanie się tego człowieka i jego sposób prowadzenia rozmowy odczuwał zawsze jako obrażę.

— Jak wszedłeś? — zapytał szorstko. — Odwiedziny twoje powinny być zawsze zapowiadane.

Kyle uśmiechnął się. Ton, jakim Roger wypowiedział te słowa był wysoce obraźliwy, ale Chester uśmiechnął się, że tego nie zauważył.

— Oh, wpuścił mnie Macgregor. Stary odnosi się do mnie z wielkim szacunkiem. Powiedziałem mu, że przysłał mi Beryl.

— Ciąg dalszy nastąpi

— Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetry	20 gr.	<h1>CENY OGŁOSZEŃ</h1>	Drobne za wyraz	10 gr.
Nadesłane	40 ..		Układ tabelaryczny o 50% drożej	
Komunikaty po kronice	50 ..		Ogłoszenia zamiejskowe o 30% drożej.	
na 1-szej	60 ..		Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc.	

Wytwórnia kilimów
Ireny Gutwińskiej 39
Absolwentki państw. szkoły przem. art.
Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.
poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia według obranych wzorów, za gotówkę lub na raty

Lokomobila przeważna
24 HP. w ruchu, w bardzo dobrym stanie z roku 1913 angielska Sprzeda tartak inż. Lisowskiego w Rabce.
Chcesz pożyczkę?
Zadaj bliższych informacji: Katowice, skrytka 669 — gu.

INSTRUMENTA MUZYCZNE
dęte i smyczkowe oraz części zapasowe do tychże. — Stare instrumenta nowa, zaś nowe kupuje lub wymienia na nowe
Józef NIKIEL
Kraków, ul. Szewska 2
wszelkie porady przy zakupie daniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych udziela bezpłatnie.

ZAKŁAD WITRAZOWO-SZKLARSKI
F-a T. Zajdzikowski Kraków św. Jana 30
Dzierż. Jan Kusiak
szklenia witraże do kościołów od 30 zł. za 1 m² wykonuje się i przy większych zamówieniach na raty. Ceny 50% niższe niż wszędzie.

Doniczki damskie i dziecięce w różnym wyborze, skarpetki, rękawiczki, chusteczki do nosa, fartuchy i czepczki dla służby poleca
ZOFIA AKSAKOWA
Kraków, Wiślna L. 4.
Na składzie wszelkie przybory do szycia i haftu.

DLA XX. KATECHETÓW!

Z okazji odbywającego się Kursu Katechetycznego w Krakowie Księgarnia Krakowska, Kraków, św. Krzyża 13, róg św. Tomasza poleca:

<i>Barda Fr. Dr. X.</i> , Nauka św. Grzegorza Wielkiego o duszpasterstwie	3-50	<i>Koterbski J. X.</i> , Egzorty liturgiczne i inne na niedziele i święta do młodzieży szkolnej	6-	<i>Stieglitz H. X.</i> — <i>Galant W. Dr. X.</i> , Katechezy I/IV	20-
<i>Bielawski Z. Dr. X.</i> , Katechezy biblijne na I kl. szkoły powszechnej	3-80	<i>Krzyszewicz St. X. Lic.</i> , Metodyka nauki religii	1-20	<i>Szukalski J. X.</i> , Podręcznik metodyczny do nauki historii biblijnej t. I. Starv Testament	18-
<i>Bielawski Z. Dr. X.</i> , Katechezy biblijne na II i III kl. szkoły powszechnej	12-	<i>Księga Pamiątkowa Kursu Katechetycznego w Krakowie (od 9. do 12. IV. 1929 r.)</i>	10-	opr. w płótno	21-
<i>Bielawski Z. Dr. X.</i> , Przewodnik metodyczny część II.	6-	<i>Mieszkowski W. X.</i> , Znajomość ludzi, czyli o temperamentach w życiu ludzkim	4-50	Tom II. Nowy Testament	24-
<i>Ciemniewski J. Dr. X.</i> , Poznanie i kształcenie charakteru I/II	18-	<i>Nowak P. X.</i> , Egzorty dla młodzieży szkół średnich, na niedziele roku szkolnego	8-	opr. w płótno	27-
<i>Faulhaber M. Dr. X.</i> , Kardynał, Pismo Św. na kazalnicy, z przydaniem kazania o rodowodzie Jezusa Chrystusa	5-20	<i>Pichler J. X.</i> — <i>Bielawski Z. X.</i> , Katechezy katolickie I/III opr.	19-	<i>Szejnig E. X. Mag.</i> , Etyka, podręcznik dla szkół średnich	5-
<i>Gadowski W. X.</i> , Biblijne katechezy elementarne dla dziatwy I i II roku nauki w szkołach	4-	<i>Sieniatycki M. Dr. X.</i> , Dogmatyka katolicka, podręcznik szkolny	6-	<i>Szymeczko J. X. Dr.</i> , Etyka katolicka (nowość)	3-80
<i>Gadowski W. X.</i> , Nauka Kościoła, wybór órczeń dogmatycznych Kościoła katolickiego i jego praw kanonicznych Środek pomocniczy przy nauczaniu religii w szkołach (Nowość!)	1-20	Etyka katolicka, podręcznik szkolny	5-50	<i>Vrana Wł. Dr. X.</i> , Egzorty o polskich świętych i Błogosławionych na niedziele roku szkolnego rozłożone	6-
<i>Gadowski W. X.</i> , Podręcznik psychologii wychowawczej	4-50	zarys dogmatyki katolickiej t. I. 10-		<i>Winkowski J. X.</i> , Egzorty do uczniów szkół średnich t. I. (egzorty na uroczystości i św. ęta roku szkolnego, egzorty na wszystkie niedziele roku szkolnego)	8-50
<i>Gadowski W. X.</i> , Szkice katechez, 2 tomy w jednym (Nowość!)	7-	t. II. 12-		<i>Winkowski J. X.</i> , Praktyczny podręcznik duszpasterstwa w szkole	6-
		t. III. 9-40		<i>Woroniecki J. O.</i> , Doniosłość wychowawcza liturgii eucharystycznej	60-
		<i>Sosin J. X.</i> , Nauki niedzielne dla dzieci	4-	<i>Woroniecki J. O.</i> , Katolicka etyka wychowawcza	5-20
		<i>Sroka Fr. X.</i> , Praca najważniejsza (materjały do pogadanek w stowarzyszeniach)	7-	<i>Zbroja Fr. X.</i> , Nauki do młodzieży szkolnej	5-

Obrazy biblijne do nauki religii w szkołach średnich, powszechnych oraz przy przygotowaniu dzieci do I. Komunii Sw. (wyd. Księgarni Sw. Wojciecha)
Serja I. obejmująca 24 obrazy w formacie 50x70 cm. w 10 kolorach — w rulonie. Cena zł. 40-
Serja II. obejmująca 12 obrazów w formacie 50x70 cm. w 10 kolorach w rulonie. Cena zł. 20-

Księgarnia poleca się przy zakupach podręczników szkolnych do nauki religii. Ekspedycja zamówień odwrotna na do onych warunkach.